

SİNCAN 2 NO.LU YÜKSEK GÜVENLİKLİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:
2024/75

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 3/12/2024 tarihli ve 2024/1234 sayılı kararıyla oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

I. GİRİŞ	1
II. GENEL BİLGİLER	2
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	3
B. Kurum Personeli	3
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler	5
III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER	6
A. Fiziksel Koşullar.....	6
B. Yönetim, Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri.....	12
C. Beslenme.....	16
D. Sağlık Hizmetleri.....	18
E. Psikososyal Servis Hizmetleri.....	22
F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Etkinlikler	24
G. Dış Dünya ile İletişim.....	26
IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER	29
A. Değerlendirme	29
B. Tavsiyeler.....	29
1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler.....	29
2. Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumuna Yönelik Tavsiye	31
3. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler.....	31

KISALTMALAR

AIÖK	: Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi
ARDEF	: Araştırma ve Değerlendirme Formu
BM	: Birleşmiş Milletler
LKP	: Lokal Kilit Panosu
m²	: Metrekare
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
para.	: Paragraf
SEGBİS	: Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi
YARDM	:Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Bireysel Müdahale Programı

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK); 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler (BM) Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol'ü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı: *“Bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesine göre: *“Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlilerine sahip, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları sürekli kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasların geçerli olduğu sıkı güvenlik rejimine tâbi hükümlülerin bir veya üç kişilik odalarda barındırıldıkları tesislerdir.”*

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TIHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir.

6. Anılan görevin icrası kapsamında 21-22/5/2024 tarihlerinde Sincan 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna¹ *habersiz* bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ..., ... ile Sosyal Hizmet Uzmanı ... ve Kurumumuzun talebi üzerine görevlendirilen Uzman Hekim ... yer almıştır.

7. Ziyaret, İdare ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. TİHEK Heyeti tarafından Kurum İdaresine UÖM görevine, ziyaretin amacına ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiştir. İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler, Kurumun mevcut durumu, mahpusların² sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır. İdare ile yapılan görüşmenin ardından Ziyaret Heyeti odaların bulunduğu alan ve eklentilerde incelemeler gerçekleştirmiştir. Farklı gruplardan mahpusların bulunduğu odalar seçilerek buradaki mahpuslarla İdarenin dahli olmadan görüşmeler gerçekleştirilmiş ve mahpusların tutuldukları ortam yerinde gözlemlenmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara TİHEK hakkında genel bilgi verilmiş, ziyaretin amacı ve kapsamı belirtilmiş, gizliliğe riayet edilerek rapor hazırlanacağı hususu aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında infaz ve koruma memurları ile diğer idari personel odalarda bulunmamıştır. Buradaki görüşmelerin ardından sağlık servisi, psikososyal servis, manevi rehberlik servisi, kütüphane, kamera odası, çamaşırhane, kantin, açık ve kapalı görüş alanları, avukat görüşme odaları, ziyaretçi odaları, açık ve kapalı spor salonları ziyaret edilmiştir. Ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış, ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış, ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşılarak tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti de yapılabileceği bilgisi verilmiş, ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, 8/2/2024 tarihli ve 2024/230 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu kararı ve Başkanlık Makamınının 14/5/2024 tarihli ve 36701 sayılı oluruna istinaden 21-22/5/2024 tarihlerinde Sincan 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen izleme ziyareti neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

II. GENEL BİLGİLER

¹ Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

² Bu raporda kullanılan “mahpus” sözcüğü, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hükümsüzlüleri ifade etmektedir.

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. Kurum, Ankara ilinin Sincan ilçesinde bulunan Sincan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünün içerisinde yer almaktadır. Arabayla Ankara il merkezine 40 dakika, Sincan ilçe merkezine ise 18 dakika mesafede bulunan Kurum'a ulaşım, Sincan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü içerisinde hizmet vermek üzere, Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünün sağlamış olduğu ring araçlarıyla gerçekleştirilmektedir.

10. Kurumun 11/6/2020 tarihinden beri faaliyette olduğu öğrenilmiştir.

11. Kurum, 47.790 m² kapalı ve 10 bin m² açık alan olmak üzere toplam 57.790 m²'den oluşmaktadır.

B. Kurum Personeli

12. Ziyaret tarihinde Kurumda fiilen 199 personel görev yapmakta olup personelin çoğunluğu lisans mezunudur. Personelin ünvan, sayı ve eğitim durumu dağılımını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır:

ÜN VAN	PERSONEL SAYISI	EĞİTİM DURUMU
Kurum Müdürü	1	Ön Lisans
Kurum İkinci Müdürü	3	2 Lisans 1 Yüksek Lisans
İdare Memuru	3	2 Lisans 1 Yüksek Lisans
Psikolog	1	Yüksek Lisans
Öğretmen	2	1 Lisans 1 Yüksek Lisans
Ücretli Öğretmen	1	Lisans
Sosyal Çalışmacı	1	Lisans
Kâtip	1	Lisans
Memur	1	Lise
Ambar Memuru	1	Ön Lisans
Bilgisayar İşletmeni	5	1 Ön Lisans 4 Lisans

Teknisyen	2	1 Ön Lisans 1 Lisans
Kaloriferci	1	Lise
Hizmetli	2	Lise
Sağlık Memuru	1	Ön Lisans
Hemşire	1	Ön Lisans
İnfaz ve Koruma Başmemuru	7	6 Lisans 1 Yüksek Lisans
İnfaz ve Koruma Memuru (Kadrolu)	151	32 Lise 40 Ön Lisans 74 Lisans 5 Yüksek Lisans
İnfaz ve Koruma Memuru (Sözleşmeli)	14	9 Lise 3 Ön Lisans 2 Lisans
TOPLAM	199	45 Lise 49 Ön Lisans 95 Lisans 10 Yüksek Lisans

13. Kurumda gündüz ve dörtlü vardiya sistemi³ olmak üzere iki farklı mesai tipi uygulanmaktadır. Gündüz mesai sisteminde, vardiya sisteminde görevlendirilenlerin dışında kalan diğer personel 08.00-17.00 saatleri arasında çalışmaktadır. Vardiya sisteminde görevli personel ise 08.00-20.00 ile 20.00-08.00 saatleri arasında çalışmaktadır.

14. Kurum ikinci müdürleri ve idare memurlarının normalde gündüz mesaisinde çalıştıkları, bunun haricinde de dönüşümlü şekilde haftanın bir günü nöbetçi müdür olarak 08.00-20.00 saatleri arasında görev aldıkları ifade edilmiştir.

15. Ziyaret tarihinde dörtlü vardiyanın her vardiyasında 1 infaz ve koruma baş memuru ile 22 infaz ve koruma memurunun görev yaptığı bilgisi verilmiştir.

³ Dörtlü vardiya; 08.00-20.00 arası çalışan personelin 24 saat dinlendiği, 20.00-08.00 arası gece çalışan personelin ise 48 saat dinlendiği çalışma sistemini ifade eder.

16. Kurumda infaz ve koruma memuru sayısının yetersiz olduğu ve bu nedenle her Lokal Kilit Panosu (LKP)⁴ odasında en az 1 personel bulunması gerekirken hâlihazırda bazen 1 personelin aynı anda 2 LKP odasına bakmak zorunda kaldığı ifade edilmiş, gönderilen bilgi belgede de ihtiyaç duyulan infaz ve koruma memuru sayısının 50 kişi olduğu belirtilmiştir⁵.

17. Kurum personelinin İnsan Hakları Eğitimi, İkna ve Müzakere Eğiticinin Eğitimi Sertifika Programı kapsamında eğitim, Sertifikalı İlk Yardım Eğitimi, İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi, Hükümlü Disiplin İşlemleri Eğitimi, Bağımlılıkla Mücadele Süpervizyon Çalışması, Firarı Önleme Eğitimi, Terör ve Uzmanlaşma Eğitimi, Afet ve Acil Durumlar ile Kriz Yönetimi Eğitimi, Afet Farkındalık Eğitimi, Mesleki Müdahale Teknik ve Taktikleri Eğitimi, Ödül ve Disiplin Projesi Eğitim Çalıştayı kapsamında eğitim ve Türkiye'deki Tutuklu ve Hükümlülere Yönelik Disiplin ve Ödül Uygulamalarının İyileştirilmesi Projesi kapsamında eğitim gibi çok sayıda eğitime katıldığı bilgisi verilmiştir⁶.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler

18. Ziyaret tarihinde Kurumda fiilen tutulmakta olan 162 hükümlü, 45 tutuklu ve 146 hükümlü olmak üzere toplam 353 mahpus olduğu bilgisi edinilmiştir. Mahpusların hepsi erkek olup ziyaret tarihinde çocuk mahpus bulunmamaktadır.

19. Kurumda bulunan 11 mahpusun yabancı uyruklu olduğu bilgisi verilmiştir⁷.

⁴ Uzaktan kontrol yöntemiyle mahpusların kaldığı oda kapılarının açılıp kilitlenebildiği elektronik kapı kontrol sisteminin bulunduğu oda (bkz. para. 34).

⁵ Kurumda 25 adet LKP odası bulunduğu, dolayısıyla sadece LKP odalarında görev almak üzere 25 personel gerektiği, dörtlü vardiya göz önüne alındığında 100 personel ettiği, LKP odalarının dışında Kurum binasının fiziki yapısı gereği ve Kurumda barındırılan mahpus profili nedeniyle Kurumun sıkı güvenlik tedbirlerinin alınması gereken kurumlardan olduğu; ayrıca vardiyalarda kamera kontrol merkezi görevlisi, kule nöbeti, revir görevlisi, bina giriş X-ray memuru, mutfak görevlisi, mahkûm kabul görevlisi, müdahale görevlileri gibi infaz ve koruma memurlarının görev yaptığı çok sayıda alan olduğu düşünüldüğünde müessif bir olay yaşanmaması, güvenlik tedbirlerinin aksatılmadan uygulanması ve daha verimli çalışma şartlarının oluşması için infaz ve koruma memuru sayısının artırılması gerektiği dile getirilmiş olup bu hususta Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü Personel Daire Başkanlığına yazılan 22/8/2023 tarihli ve E.2023/P-7-1228 sayılı yazının bir örneği Ziyaret Heyetiyle paylaşılmıştır.

⁶ Sayılanlar dışında Kurum personelinin katıldığı diğer eğitimler “İnfaz ve Koruma Memuru Yetiştirme Eğitimi, Temel Yangın Bilgisi Eğitimi, Ani Müdahale İşlemleri Eğitimi, Ani Müdahale Birimi Eğitimi, Ambar İşlemleri Eğitimi, İdare ve Gözlem Kurulu Sekretarya İşlemleri Eğitimi, Ceza İnfaz Kurumu Kâtabi Yetiştirme Eğitimi, Güvenlik Standartlarının Oluşturulması Projesi Eğitimi, Sağlık Uygulamaları UYAP Ekranları Kullanımı Eğitimi, Mektup Okuma İşlemleri Eğitimi, Personel Destek Eğitimi, Elektronik Güvenlik Sistemleri Eğitimi, Kuruma Kabul İşlemleri Eğitimi, Mesleki Etik Kod Yazımı Çalıştayı, Ziyaret Kabul İşlemleri Eğitimi, Mektup Okuma İşlemleri Eğitimi Materyal Güncelleme Çalıştayı, Kütüphane İşlemleri Eğitimi, Personel Disiplin İşlemleri Eğitimi, İlaç Takip Sistemi Programı Mahkûm İşlemleri Eğitimi, UYAP Ekranları Uygulayıcı Eğitimi, Eğitim ve Öğretim Servisi Memuru Eğitimi, Mutemetlik İşlemleri Eğitimi, İnfaz ve Koruma Başmemurluk İşlemleri Eğitimi” şeklindedir.

⁷ Ziyaret tarihinde Kurumda 1 Suriye, 1 Karadağ, 1 Özbekistan, 1 Ermenistan, 3 Rusya Federasyonu, 2 Tacikistan, 1 Yeni Zelanda, 1 Gine uyruklu mahpus bulunmaktadır.

20. Kurum genelinde ziyaret tarihinde engeli bulunan 10 mahpus⁸ ve kronik rahatsızlıkları olan 75 mahpus⁹ bulunduğu öğrenilmiştir.

III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

A. Fiziksel Koşullar

21. Zemin kat dâhil olmak üzere toplam 3 kattan oluşan Kurum A, B, C, D ve E olmak üzere 5 bloktan oluşmaktadır. Kurum kapasitesinin 485 kişi olduğu ve faaliyete geçildiğinden beri herhangi bir kapasite aşımı yaşanmadığı bilgisi verilmiştir.

22. Kurumda tek kişilik ve üç kişilik olmak üzere 2 tip oda mevcuttur. Tek kişilik odalar A, B, C ve D bloklarda, üç kişilik odalar ise E blokta yer almaktadır. Kurumda 350 adet tek kişilik oda bulunduğu, odaların 13,3 m² yaşam alanı ve 2,5 m² tuvalet banyo alanı olmak üzere toplam 15,8 m² alana sahip olduğu öğrenilmiştir.

23. Kurumda 45 adet üç kişilik oda mevcuttur. Bu odaların ise 13,3 m² yaşam alanı, 16,2 m² yatma alanı ve 2,5 m² tuvalet banyo alanı olmak üzere toplam 32 m² büyüklüğünde olduğu bilgisi verilmiştir.

24. Tek kişilik odalarda birer adet metal karyola, metal dolap, plastik masa ve sandalye ile mutfak ünitesi mevcuttur. Odalarda tuvalet ve banyo ayrı bir alan şeklinde teşekkül ettirilmiş olup içerisinde ankastre duş seti, lavabo, ayna ve alaturka tuvalet olduğu görülmüştür.

25. Üç kişilik odalarda mahpusların yaşam alanı ve yattıkları kısımların 2 ayrı oda şeklinde olduğu; yattıkları odada üçer adet metal karyola ve dolap, yaşam alanlarında ise 1 adet plastik masa, 3 adet plastik sandalye ve mutfak ünitesi bulunduğu görülmüştür. Yine odalarda ayrı bir bölüm olarak düzenlenen tuvalet ve banyonun ise tek kişilik odalardakiyle aynı olduğu gözlenmiştir.

26. Sayılanlara ek olarak Ziyaret Heyeti tarafından incelenen odalarda mahpusların tamamının yatağının, yastığının ve nevresim takımının bulunduğu; kantinden satın aldıkları televizyon, mini buzdolabı, plastik çekmeceli dolap gibi eşyaların da olduğu görülmüştür.

⁸ Bunlardan 2 mahpusun çoklu engele sahip olduğu, 1 mahpusun göz, 1 mahpusun düşük ayak, 1 mahpusun ampüte uzuv ve hafif zekâ geriliği, 1 mahpusun uzuv eksikliği, 4 mahpusun ise işitme engelli olduğu öğrenilmiştir.

⁹ Söz konusu kronik rahatsızlıkların dağılımı; 3 kalp- damar hastalığı, 3 koroner kalp hastalığı, 1 Kronik Obstruktif Akciğer Hastalığı, 1 böbrek yetmezliği, 17 hipertansiyon, 7 diyabet, 7 Hepatit B, 2 Hepatit C, 2 Tüberküloz, 16 astım, 2 Epilepsi, 1 uyku bozukluğu, 1 uyku apnesi, 3 Benign Prostat Hipertrofisi, 1 prostat iltihabı, 2 akciğer hastalıkları, 1 Akdeniz Ateşi, 1 cilt kanseri, 1 Pulmoner Emboli, 1 Romatizma, 1 Reflü, 1 Çölyak şeklindedir.

27. Tek kişilik odalarda kamera bulunmamakta, üç kişilik odalarda ise yalnızca yaşam alanını gören birer adet kamera bulunmaktadır.

28. Odaların tamamında oda kapısının kasasına gömülü şekilde konumlandırılmış acil çağrı butonu, LKP odasıyla iletişimi sağlayan haberleşme butonu ile hemen altında Kurumun merkezi yayın sisteminin¹⁰ kontrol düğmeleri mevcuttur. Acil çağrı butonlarının çalışır vaziyette olduğu görülmüş, görüşme gerçekleştirilen mahpuslarca da acil çağrı butonuna basılması halinde görevli infaz ve koruma memurları tarafından ivedilikle butona basılan odaya gelindiği ifade edilmiştir.

29. Kurumda odaların ayrı ayrı havalandırma alanı bulunmadığı ve dikey sistem olarak planlanan Kurum binasının yapısı gereği tüm havalandırma alanlarının orta katta konumlandırıldığı gözlenmiştir. Kurum genelinde her biri 56 m² büyüklüğünde olan 25 adet havalandırma alanı bulunduğu ifade edilmiştir.

30. Ziyaret tarihindeki Kurum mevcudu sonucunda 18 mahpusa 1 havalandırma alanının düştüğü ve mahpusların açık havadan yararlanma hakkının mevzuat¹¹ çerçevesinde kullanılabilmesi amacıyla Genel Müdürlükle¹² görüşülerek aynı ünite (koridorda) bulunan ve aynı suç tipinde olan 6 mahpusun aynı anda havalandırma alanına çıkarıldığı öğrenilmiştir. Bu şekilde ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan mahpusların günde 1 saat, diğer mahpusların ise her gün 1 saat 50 dakika olacak şekilde havalandırma alanına çıkarıldıkları hem görüşülen mahpuslar hem de Kurum İdaresi tarafından dile getirilmiştir.

31. Kurumda 2 adet engelli mahpusların kullanımı için düzenlenen tek kişilik oda bulunmaktadır. Diğer tek kişilik odalardan farklı olarak bu odaların kendine ait havalandırma alanlarının olduğu ve bu havalandırma alanlarına tekerlekli sandalyeyle erişimi sağlayan rampaların konumlandırıldığı görülmüştür. Odalardaki tuvaletin alafranga olduğu; lavabo, tuvalet ve duş kısmında yatay ve düşey tutunma barları ile duş kısmının hemen yanına destekli duş oturağının duvara monte edildiği, lavabodaki musluğun ise bedensel engelli bataryası şeklinde olduğu gözlenmiştir.

¹⁰ Radyo frekansı ve anons duyuruları için panel bulunmaktadır.

¹¹ 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in “*Beden eğitimi*” başlıklı 87’nci maddesinin ikinci fıkrasına göre; “*Açık havada çalışmayan veya kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüye, hava koşulları elverdiği ölçüde, günde en az bir saat açık havada gezinmek olanağı verilir. Bu süre içerisinde bireysel spor da yapılabilir.*” Yine Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in “*Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı*” başlıklı 25’inci maddesinin birinci fıkrasına göre de “*b) Hükümlüye, günde bir saat açık havaya çıkma ve spor yapma hakkı tanınır. c) Risk ve güvenlik gerekleri ile iyileştirme ve eğitim çalışmalarında gösterdiği gayret ve iyi hâle göre; hükümlünün, açık havaya çıkma ve spor yapma süresi uzatılabileceği gibi kendisi ile aynı ünite kalan hükümlülerle temasta bulunmasına sınırlı olarak izin verilebilir.*”

¹² Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü

32. Kurum genelinde odaların temizliğinden mevzuat¹³ çerçevesinde içinde kalan mahpus sorumludur. Mahpusların kantinden aldıkları temizlik malzemelerinden yüzey temizleyici ile çamaşır suyunun odanın dışında tutulduğu görülmüş, talep edilmesi halinde kontrollü şekilde mahpuslara kullandırıldığı öğrenilmiştir. Ziyaret edilen koğuşların temiz ve düzenli olduğu görülmüştür.

33. Kurumun genel temizliği için gereken temizlik malzemeleriyle maddi güçlük yaşayan mahpusların ihtiyaç duyduğu malzemelerin Kurum tarafından temin edildiği ifade edilmiş; söz konusu mahpuslara ihtiyaçları doğrultusunda duş jeli, katı sabun, sıvı sabun, çamaşır deterjanı, çamaşır suyu ve çöp poşeti verildiğine dair hazırlanan “Teslim/Tesellüm Belgesi” örnekleri Kurumumuzla paylaşılmıştır.

34. Kurumda 25 adet LKP odası bulunmaktadır. Mahpusların oda kapılarının açılması ve kapatılmasını sağlayan elektronik kapı kontrol sisteminin LKP odasından sağlandığı; mahpus, odasının dışındayken kamerayla takiplerinin de LKP odasından yapıldığı, aynı zamanda LKP odasıyla mahpusların odaları arasında karşılıklı iletişim sağlanabildiği öğrenilmiştir.

35. Mahpusların havalandırma alanlarına çıkarken LKP odasında görevli personel tarafından mahpusun kaldığı odanın kapısının elektronik olarak açıldığı, mahpusun orta katta bulunan LKP odasının önüne kadar geldiği, LKP odasının önünde güvenlik ve gözetim servisi personeli tarafından aramasının yapıldığı ve arama sonucunda oda dışına çıkarılması yasak herhangi bir unsurun tespit edilmemesi halinde görevli infaz ve koruma memuru tarafından mahpusun havalandırma alanına götürüldüğü bilgisi verilmiştir.

36. Kurumda ortak alan olarak yumuşak odalar¹⁴, eş görüş odaları, berber, derslikler, bilgisayar odası, sohbet odaları, konferans salonu, psikososyal servis bireysel ve grup görüşme odaları, kütüphane, avukat görüşme odaları, Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi (SEGBİS) odaları, kapalı ve açık görüş alanları ve revir bölümü bulunmaktadır.

37. Kurumun girişinde X-Ray cihazı ve duyarlı kapı bulunmaktadır. Ziyaretçilerin kullanımına sunulmak üzere galoşların olduğu görülmüştür. Kamera kayıtlarının incelenmesi sonucunda kişilerin eşyalarının ve ayakkabılarının X-Ray cihazından geçirildiği, Kuruma gelen erkek ziyaretçilerin kaba üst aramasının eldiven taktığı görülen infaz ve koruma memurlarınca duyarlı kapının önünde yapıldığı, ardından dedektörle de üstlerinin arandığı, kadın

---

¹³ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in “Diğer yükümlülükler” başlıklı 71’inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi uyarınca “Hükümlüler, yaşadıkları, çalıştıkları ve ortak etkinliklerde buldukları mekânların temizliğini yapmak zorundadır.”

¹⁴ “Doku hasarı ve travma önleyici oda” , “süngerli oda” veya “rizikosuz bireysel yaşam odası” olarak da bilinmektedir.

ziyaretçilerin kaba üst aramalarının ise duyarlı kapının ilerisinde yer alan ve içerisinde kamera bulunmayan arama odalarında kadın infaz ve koruma memuru tarafından yapıldığı görülmüştür.

38. Kurumda tüm katlara erişimi olan ve sedyenin rahatlıkla girebileceği genişlikte, çalışır vaziyette bir asansörün bulunduğu görülmüştür.

39. Kurumda sigara içilmeyen üç kişilik odalar bulunduğu, suç grubu uygun olduğu takdirde mahpusların odaya yerleştirilmelerinde sigara kullanım durumlarının göz önünde bulundurulduğu ifade edilmiştir. Tek kişilik odada kalan mahpusların yerleştirildikleri odada daha önce sigara içilmiş olmasından rahatsızlık duymaları halinde, suç grubu ve mahpusların odaya yerleştirilmelerinde gözetilen kriterler uygun olduğu ölçüde ve daha önce sigara içilmemiş tek kişilik uygun oda bulunması halinde oda değişikliği yapılabildiği, uygun oda bulunmaması halinde ise ilgili mahpusun dilekçe ile idare ve gözlem kuruluna başvurması durumunda teknik personel tarafından mahpusun kaldığı odanın boyanarak sigaranın odada bıraktığı koku ve kalıntının temizlenmeye çalışıldığı belirtilmiştir.

40. Kurum İdaresinin ifadesini doğrular şekilde, mahpusun sigara içilmeyen odaya geçme talebi nedeniyle Kurum İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığınca verilen ve söz konusu mahpusun odasının değiştirildiği “Oda/Koğuşa Yerleştirme Kararı”nın örneği Ziyaret Heyetiyle paylaşılmıştır.

41. Kurumda birbirinin aynı olacak şekilde teşekkül ettirilen 2 yumuşak oda bulunmaktadır. Kapıların iç tarafı ve zemin de dâhil olmak üzere odaların içi beyaz renkte yumuşak malzeme ile kaplanmıştır. Odada yalnızca plastik bir boru şeklinde tuvalet bulunmaktadır. Odanın havalandırması ve doğal aydınlatması, tavana yakın şekilde konumlandırılan dışarıdan parmaklıklı pencere ile sağlanmakta olup pencerelerde kırılmaz özellikte cam kullanıldığı bilgisi verilmiştir. Odalardaki yapay aydınlatma ise gün ışığı renginde LED¹⁵ tavan armatürleriyle sağlanmaktadır. Ziyaret tarihinde odaların aydınlık ve temiz olduğu görülmüştür.

42. Yumuşak odaların her birinde tavanda çapraz şekilde konumlandırılmış ikişer kamera olduğu görülmüş, Ziyaret Heyeti tarafından yapılan kamera kaydı incelemesinde yumuşak odalardaki tuvalet alanını gören kameraların görüntü almadığı gözlenmiştir.

43. Kurum İdaresi tarafından yumuşak odaların kullanılmadığı dile getirilmiş, “Yumuşak Malzeme Kaplı Oda Kayıt Defteri”nde yapılan incelemeden de en son 20/4/2022 tarihinde bir mahpusun “kalmış olduğu odanın penceresini el yordamı ile kendisine zarar vermek için kırmaya çalışmasından dolayı” yumuşak odada tutulduğu anlaşılmıştır. Defterdeki

---

¹⁵ Işık yayan diyot

kayıtta mahpusun 11.32-11.44 saatleri arasında toplam 12 dakika süreyle odada tutulduğu görülmüştür¹⁶.

44. Kurumda 847 adet güvenlik kamerası bulunduğu, bunlardan Kurum çatısını gören 4 tanesinin hareketli kamera olduğu öğrenilmiştir. Kamera kayıtlarının tutulduğu NVR¹⁷ cihazına göre değişmekle birlikte geriye dönük olarak ortalama 6 ay süreyle görüntülerin saklanabildiği ifade edilmiş, Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede de bu husus teyit edilmiştir.

45. Kamera kayıtlarının tutulduğu merkez kontrol odasında gündüz 3, gece 2 kişi olmak üzere sürekli personel bulundurulduğu ve odadaki 36 adet ekrandan Kurumda kamera bulunan alanların görüntülerinin anlık olarak aralıksız izlendiği ifade edilmiştir. Odadaki ekranlardan birinde ise intihar teşebbüsü öyküsü olan veya Kurum psikososyal servisi tarafından kendine zarar verme riski olduğuna karar verilen mahpusların anlık olarak izlendiği görülmüştür.

46. Ziyaret tarihinde 10 adet kameranın arızalı olduğu görülmüştür. Kameralarda arıza meydana gelmesi halinde tutanak tutulduğu ve durumun ivedilikle teknik ekibe bildirildiği ifade edilmiş, geçmişte yaşanan arızalara ilişkin tutulan tutanakların yer aldığı dosya Ziyaret Heyeti tarafından incelenmiştir. Dosyada ziyaret tarihindeki arızaya ilişkin herhangi bir tutanak olmadığı görülmüş, durum görevli personele sorulduğunda kameralardaki arızanın teknik ekibe bildirildiği belirtilmiş, bununla birlikte Ziyaret Heyetiyle bu kamera arızasına ilişkin herhangi bir tutanak paylaşılammıştır.

47. Ayrıca Kurumda mahkûm kabul bölümündeki 617 numaralı bekleme odasının kamera tarafından görüntülenmediği, havalandırma alanlarında ve 3 kişilik odaların yaşam alanlarında kameralarda görünmeyen kısımların bulunduğu görülmüştür. Raporun yazım sürecinde gelen evraktan Kurum iç kısmında bulunan infaz ve koruma memuru odalarının ana koridora (malta) açılan kısımlarında da kamera açısından dolayı kör noktalar olduğu bilgisi verilmiştir.

48. Kurumdaki infaz ve koruma memurlarının bir olay üzerine odalara girildiğinde kullandıkları yaka kameraları mevcuttur. Son 1 yıldır odalarda yapılan kısmi ve genel aramalar esnasında da yaka kamerası kullanılmasına özen gösterildiği belirtilmiştir. Yaka

---

¹⁶ Yumuşak odanın en son kullanıldığı 20/4/2022 tarihinin, Kurumdaki kamera görüntülerinin saklanma süresi olan 6 aylık süreyi aşması dolayısıyla Ziyaret Heyeti tarafından kamera kaydı incelemesi yapılamamıştır.

¹⁷ Güvenlik kameraları üzerinden gelen görüntüyü kayıt altına alabilen cihazlara Network Video Kayıt Cihazı (NVR) adı verilmektedir.

kameralarındaki görüntülerin teknik servis tarafından silinmediği sürece kaldığı, cihazların hafızası dolana kadar da kayıtların tutulmaya devam edildiği ifade edilmiştir.

49. Kurumun su ihtiyacının, şebeke suyundan ve Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumu uhdesinde açılan su kuyularından giderildiği bilgisi verilmiştir. Kurum İdaresi tarafından arıza nedeniyle Kurumda su kotasının uygulanmadığı, sıcak ve soğuk suya sürekli şekilde erişim sağlanabildiği dile getirilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede sıcak suyun aktığı görülmüştür.

50. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından sıcak ve soğuk suya erişim konusunda sorun yaşamadıkları ancak son 1 aydır Kurum genelinde sık sık su kesintilerinin yaşandığı ifade edilmiştir. Durum son görüşme esnasında dile getirilmiş, Kurum İdaresi tarafından yaşanan su kesintileri doğrulanmış ve sorunun Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumunda yapılan çalışmalardan kaynaklandığı ifade edilmiştir.

51. Kurumda içerisinde 2 ayna ve 3 plastik sandalye bulunan 1 adet berber mevcuttur. Yalnızca saç tıraşına yönelik malzemelerin olduğu berberde, 2 tıraş cihazı ve dezenfektan bulunduğu ancak tıraş cihazlarının ve ortamın temiz olmadığı görülmüştür. Dilekçeyle talep etmeleri halinde ayda 1 defa mahpusların burada tıraş olabildikleri, en fazla 3 kişi olacak şekilde berbere çıkarıldıkları ve birbirlerinin saçını tıraş ettikleri öğrenilmiştir. Mahpuslar tıraş olurken 2 infaz ve koruma memurunun hazır beklediği belirtilmiştir.

52. Kurumda terzilikle uğraşan bir infaz ve koruma memurunun görev yaptığı, hem çamaşırhane hem de terzihane olarak işyurdu bünyesinde hizmet veren atölyede ev tipi altışar adet çamaşır yıkama makinesi ve çamaşır kurutma makinesi ile birer adet dikiş makinesi, ütü masası ve ütü bulunmaktadır. Mahpusların çamaşırlarını bir file içerisinde istedikleri zaman verebildikleri, bir file çamaşırın deterjan dâhil 25 TL ücret karşılığında yıkanıp kurutularak ilgili mahpusa teslim edildiği öğrenilmiştir.

53. Hijyenik olması ve herhangi bir bulaşıcı hastalığın yayılmasının önlenmesi amacıyla her mahpusun çamaşır filesinin ayrı ayrı yıkandığı görülmüştür. Deterjan alerjisi olan veya toz deterjan kullanılmasını isteyen mahpusların dilekçeyle talep etmeleri halinde durumlarına uygun antialerjik veya toz deterjanların kullanıldığı gözlenmiştir.

54. Mahpuslara Kuruma kabul esnasında verilen nevresim takımları ile battaniyelerin Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumuna gönderilerek ücretsiz şekilde yıkandığı bilgisi verilmiş, görüşülen mahpuslarca da bu husus teyit edilmiştir.

55. Terzi atölyesinde ise mahpusların kıyafetlerindeki tadilat veya ütü ihtiyaçları giderilmektedir. Ziyaret tarihinde parça başı ütü hizmetinin 12 TL olduğu; paça kısaltma, daraltma gibi tadilat işlerinin ise 13,5 TL ücret karşılığında yapıldığı öğrenilmiştir.

56. Zemin katta tutulan mahpuslar tarafından pencerelerin dışındaki metal tellerin sıklığı nedeniyle odalarının yeterince hava almadığı dile getirilmiştir. Kurum genelinde zemin kattaki odaların pencerelerinin dışında bulunan metal tellerin diğer katlardaki odalara kıyasla daha sık ve dar olduğu görülmüş, ziyaret esnasında zemin kattaki odaların gerek en alt katta bulunmaları gerekse metal tellerin sıklığı sebebiyle diğer katlardaki odalara kıyasla daha karanlık ve havasız olduğu gözlenmiştir.

57. Birinci ve ikinci kattaki odalarda ise odalardaki pencereler sayesinde odaların hem doğal aydınlatmasının hem de havalandırmasının yeterli olduğu görülmüştür.

58. Kurumun ısınma ihtiyacı Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumu Isı Merkezi tarafından karşılanmaktadır. Doğalgazla çalışan kalorifer sistemi aracılığıyla ısınan Kurumdaki tek kişilik odalarda 1 adet, üç kişilik odalardaysa yatakhane kısmında ve yaşam alanında birer adet olmak üzere toplam 2 adet kalorifer peteğinin konumlandırıldığı gözlenmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından soğuk havalarda kalorifer peteklerinin sürekli yandığı ve ısınma konusunda sorun yaşamadıkları dile getirilmiştir.

59. Kurumun hizmet alımı yöntemiyle belirlenen firma tarafından her ay düzenli olarak haşere ve kemirgene karşı ilaçlandığı bilgisi verilmiş, ilaçlamalara dair hizmet/servis raporları Ziyaret Heyetiyle paylaşılmıştır.

60. Kurumda duman ve ısıya duyarlı şekilde çalışan yangın algılama sistemi olduğu, merkez kontrol odasında bulunan yangın kontrol monitörünün sürekli olarak personel tarafından takip edildiği bilgisi verilmiş; mahpusların kaldığı odalarda, koridorlarda ve Kurumun eklentilerinde tavana monte edilmiş yangın sensörlerinin bulunduğu görülmüştür. Bunlara ek olarak Kurum koridorlarında içerisinde son kullanma tarihi 2025 olan yangın söndürme tüplerinin ve 20 metre uzunluğunda hortumunun yer aldığı görülen yangın dolapları mevcuttur. Yine her blokta 1 adet duman tahliye borusunun olduğu gözlenmiştir.

61. Ziyaret tarihinde yangın dolaplarından bazılarının boş olduğunun anlaşılması üzerine bu dolaplardaki yangın söndürme tüplerinin yeniden doldurulmak üzere gönderildiği ifade edilmiş, ziyaret esnasında da Kuruma eşya kabulünün yapıldığı kapının önünde çok sayıda yangın tüpünün gönderilmek üzere Kurum personeli tarafından teslim edildiği görülmüştür.

B. Yönetim, Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri

62. Ziyaret Heyeti tarafından mahkûm kabul bölümü incelenmiş; alanda X-Ray cihazı, duyarlı kapı, sedye, tekerlekli sandalye, duvara asılı boy cetveli, arama esnasında mahpusların eşyalarını koymaları için çok sayıda plastik şeffaf kutu ile plastik terlik olduğu görülmüştür.

Plastik terliklerin haftada bir dezenfekte edildiği bilgisi paylaşılmıştır. Alanda 3 adet arama kabini bulunmaktadır. Kabinlerde kamera olmadığı, her odada kullanıma hazır birer adet arama önlüğü bulunduğu, araması yapılan mahpusların yere basmaması için zeminde köpük taban olduğu gözlenmiştir. Ayrıca kabinlerden birinde çok sayıda arama önlüğünün paketli şekilde hazır bulundurulduğu görülmüştür.

63. Mahpusun Kuruma kabulü yapılırken öncelikle adı soyadı, işlediği suç, cezalarının türü ve süresi, mahkûmiyet ilamının tarihi ve numarası, infaza başlanan gün gibi bilgilerin “Hükümlü Kayıt Defteri”ne kaydedildiği, bu defterdeki sıra numarasının mahpusun numarasını oluşturduğu, ardından mahpusun parmak ve avuç içi izlerinin alınarak fotoğraflarının çekildiği, mahpusa kendisini teslim eden kolluk görevlilerinden herhangi bir şikâyetinin olup olmadığının sorulduğu, şikâyetinin bulunmaması halinde buna ilişkin tutanak¹⁸ düzenlendiği ve mahpus hakkında “Tutuklu ve Hükümlü İlk Kabul Gözlem Formu”nun¹⁹ doldurulduğu, böylelikle mahpusun kolluk kuvvetinden teslim alındığı bilgisi verilmiştir.

64. Mahkûm kabul bölümünde görevli personel tarafından Kuruma kabul edildikten sonra mahpusun arama bölümüne alındığı, vücudunun üst kısmından başlayarak ayaklarına doğru kaba üst aramasının yapıldığı, söz konusu aramanın kameranın görüş açısında gerçekleştirildiği, ardından dedektörle arandığı ifade edilmiştir. Dedektörün sinyal vermesi halinde mahpusun arama kabinine alınarak detaylı arama gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

65. Detaylı aramaya karar verilmesi durumunda Kurum revirinde görevli hekimin çağrıldığı, mahpusun mesai saatleri dışında Kuruma kabul edildiği hallerde ise Kampüs Hastanesine sevk edildiği bilgisi verilmiştir. Bununla birlikte gerek ziyaret esnasında mahkûm kabul biriminde görevli personel tarafından gerekse raporun yazım sürecinde Kurum tarafından gönderilen belgelerde, Kurumun hizmet vermeye başladığı 2020 yılından ziyaret tarihine kadarki süreçte Kurumda detaylı arama yapılmadığı, bu nedenle de detaylı aramaya ilişkin tutanak olmadığı belirtilmiştir.

66. Üst araması tamamlanan mahpusun eşyalarının aranmasına geçildiği, eşyaların önce mahpusun nezaretinde arama masasına alınarak incelendiği, ardından dedektörle arandığı

---

¹⁸ “Kendisi [Kuruma kabulü yapılan mahpus] herhangi bir kötü muameleye maruz kalmadığını, olumsuz bir durumla karşılaşmadığını ve kendisini [Kuruma] teslim eden personelden herhangi bir alacak vereceğinin ve şikâyetinin olmadığını beyan etmiştir.” ifadesini haiz tutanağın Kuruma kabulü yapılan mahpus, teslim eden kolluk personeli ve mahkûm kabul biriminde görevli infaz ve koruma başmemurunca imzalandığı görülmüştür.

¹⁹ “Tutuklu ve Hükümlü İlk Kabul Gözlem Formu”nda mahpusun kronik hastalığı, bulaşıcı hastalığı, alerjisi, sürekli ve düzenli kullandığı ilacı, devam eden tedavisi, bedensel engeli, madde bağımlılığı, psikiyatrik rahatsızlığı, bedenine dışarıdan eklenmiş herhangi bir cihaz olup olmadığının, daha önce ameliyat geçirip geçirmediğinin ve Kuruma kabulü esnasında vücudunda darp-cebir, ameliyat, yara izi, kesi veya dövme bulunup bulunmadığının sorulduğu ve bulunması durumunda bu izleri işaretlemesi için vücut diagramının yer aldığı görülmüştür.

ve X-Ray cihazından geçirildiği, mahpusun üzerinden çıkan her türlü kıymetli eşya ve paranın cins ve miktarı belirtilerek tutanakla emanet eşya memuruna teslim edildiği, Kurum içerisinde sokulmasında sakınca bulunmayan eşyaların mahpusa teslim edildiği, geri kalanının ise yine tutanakla tespit edilerek emanet eşya memuru tarafından teslim alındığı bilgisi alınmıştır.

67. Ziyaret Heyeti tarafından kamera kayıtlarının izlenmesi esnasında rastgele seçilen bir mahpusun Kuruma ilk kabul edildiği anın görüntüleri incelenmiş, sürecin personelin ifadesiyle uyumlu şekilde yürütüldüğü görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslardan da Kuruma kabul sürecine ilişkin herhangi bir şikâyet alınmamıştır.

68. Kamera kaydı incelemesinde Kuruma kabulü yapılan mahpusa yatak, nevresim takımı, battaniye verildiği görülmüş ayrıca Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü İyileştirme ve Yeniden Toplum Kazandırma Daire Başkanlığınca hazırlanan ve mahpusların ceza infaz kurumuna kabul işlemleri, sahip oldukları haklar ile yükümlülükler, infaz süreci, Kurumdaki yaşam biçimine uyum sağlanması için gereken bilgiler, uygulanacak iyileştirme programları, çalışma usulleri, disiplin eylemleri ve cezaları ile ödüllendirme işlemleri, bilgi edinme ve şikâyet yolları, salıverilme sonrasında hazırlık konularında gerekli bilgilendirmeyi içeren “Hükümlü ve Tutuklu El Kitabı”nın teslim edildiği ifade edilmiştir. Kurumda “Hükümlü ve Tutuklu El Kitabı”nın İngilizce, Fransızca ve Arapça dillerinde çevirilerinin de olduğu, görüşülen mahpuslarda da söz konusu kitabın bulunduğu görülmüştür.

69. Kurumda 2 geçici oda bulunmaktadır. İncelenen geçici odalarda sadece plastik sandalyelerin ve masanın bulunduğu görülmüştür. Odalardaki tuvalet ve lavabonun kullanıma hazır tutulduğu, duş kısmının ise kilitli olduğu bilgisi verilmiştir. Kurum mevcudunun az ve odaların tek veya 3 kişilik olması nedeniyle mahpusların Kuruma geldikten sonra doğrudan kalıcı odalarına yerleştirildiği, bu nedenle geçici odaların kullanılmadığı ifade edilmiştir.

70. Mahkûm kabul bölümünde 2 bekleme alanı mevcuttur. Mahkûm kabul bölümünden parmaklıkla ayrılan alanda yan yana dizili sandalyeler mevcuttur. Bekleme alanlarında alaturka tuvalet ve lavabo bulunmaktadır.

71. Kurumda sabah 08.00 ve akşam saat 20.00'de olmak üzere günde 2 defa sayım yapıldığı, sayımın Güvenlik ve Gözetim Servisinde görevli infaz ve koruma memurları tarafından odada bulunanların kontrolü yapıldıktan sonra sayım cetveline işlenmesi ile tamamlandığı bilgisi verilmiştir.

72. Dilekçelerin hafta içi her gün sabah sayımı esnasında toplandığı, Kurum İkinci Müdürü tarafından ilgili birimlere havale edildiği, revir ve infaz dilekçelerinin öncelendiği, ardından dilekçelerin muhataplarına gönderildiği bilgisi verilmiştir. Hafta sonunda ise acil durumlar dışında dilekçe toplanmadığı ifade edilmiştir.

73. Kurumda günlük olarak en az 200 dilekçenin toplanarak muhataplarına gönderildiği; Kurumun yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumu olması ve barındırılan mahpusların suç türlerinin farklılığı göz önüne alındığında açık ve kapalı görüş, hastane ve mahkeme sevkleri, telefon görüşmeleri, havalandırma alanlarından faydalandırma, revir ve psikososyal servis görüşmeleri, avukat görüşmesi gibi personelin görevlendirilmesi gereken Kurum içi işleyişe yönelik pek çok alan olduğu, bununla birlikte Kurumda görevli yeterli personel bulunmadığı, dolayısıyla toplanan dilekçelerin tamamına çıkış numarası verilemediği ancak talep edilmesi halinde çıkış numarasının verildiği ifade edilmiş, durum Raporun yazım sürecinde gelen bilgi/belgede de belirtilmiştir.

74. Görüşülen mahpuslar tarafından dilekçelerinin düzenli olarak toplandığı ve aynı gün muhataplarına gönderildiği, talep etmeleri halinde çıkış numarasının verildiği ifade edilmiş, dilekçelerle ilgili Ziyaret Heyetine herhangi bir sorun iletilmemiştir.

75. Mahpusların odalara yerleşiminin mevzuata²⁰ uygun olarak tutuklu ve hükümlülük durumu, hükümlülük süreleri ve suç türlerine göre gruplandırıldığı görülmüştür.

76. Bire bir görüşme gerçekleştirilen mahpuslarca Kurum personelinin herhangi bir olumsuz davranışı veya sözüyle karşılaşmadıkları, personelden memnun oldukları, dilekçeyle talep etmeleri halinde Kurum İkinci Müdürleriyle görüşerek sorunlarını doğrudan iletebildikleri dile getirilmiştir.

77. İdare tarafından ziyaret tarihinden geriye doğru son 1 yıl içerisinde kötü muamele iddiasıyla Kurum personeli hakkında açılan 4 soruşturma olduğu bilgisi verilmiştir²¹.

---

²⁰ 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un “*Hükümlülerin gruplandırılması*” başlıklı 24’üncü maddesine göre “ (1) *Hükümlüler;*

a) *İlk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler,*

b) *Aklı ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler,*

c) *Tehlike hâli taşıyanlar,*

d) *Terör suçluları,*

e) *Suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular, gibi gruplara ayrılırlar.*

(2) *Hükümlüler ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılırlar.”*

²¹ 3/4/2023 tarihli ilk olayda; ilgili infaz ve koruma memurları hakkında yürütülen disiplin soruşturması neticesinde ilgili personel hakkında “olayın... [mahpusların] havalandırmadan dönüşte boş veya dolu su şişelerini odalarına götürmeyerek havalandırma bahçesinde bırakmak için direndiklerinden gerçekleştiği ve görevli memurların çok sayıda çıkarılan pet şişelerin bırakılmaması konusunda [mahpusları] uyarması üzerine gerilim yaşandığı, izlenen kamera görüntülerinde... şikâyet dilekçelerinde iddia edildiği gibi bir şiddet olayı yaşanmadığı... havalandırma bahçesine giriş ve çıkışlarda mevzuat uyarınca yapılan rutin üst araması dışında herhangi bir fiziki temasın olmadığı, kurum içerisinde havalandırmalara giriş ve çıkışlarda tüm tutuklu/hükümlülere yapılan uyarıların ilgili tutuklu/hükümlülere de yapıldığı... pet şişe ve diğer cisimlerin havalandırma bahçesinde bırakılması durumunda görevli infaz ve koruma memurları tarafından alınmak zorunda kalındığından işleyişte aksamalara neden olacağı göz önünde bulundurularak bu kapsamda görevli personelin uyarısında herhangi bir kasit veya kusura rastlanılmadığından” bahisle “Disiplin Cezası Verilmesine Yer Olmadığına” karar verilmiştir.

6/4/2023 tarihli ikinci olayda; ilgili personel hakkında yapılan idari soruşturma neticesinde “Yaşanan olaya ait kamera görüntüleri incelenmiş ve temasın sadece ‘tutma’ suretiyle gerçekleştiği, tutukluya karşı fiziksel ve sözlü

C. Beslenme

78. Mahpuslara sabah, öğle ve akşam olmak üzere günde 3 öğün yemek verilmektedir. İdare tarafından yemeklerin günlük iaae bedeli kapsamında, aynı kampüs içerisinde bulunan Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumunda hazırlanarak getirildiği belirtilmiştir. Kurumda yemek pişirilmediğinden yemek numunelerinin de yemeklerin hazırlandığı Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumunda saklandığı bilgisi verilmiştir²².

79. İdare tarafından özel beslenme ihtiyacı olan mahpuslar için durumlarına uygun yemeklerin hazırlandığı ifade edilmiş, ziyaret tarihinde Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumu bünyesinde çalışan diyetisyen ve gıda mühendisi tarafından hazırlanan normal menü haricinde mahpusların sağlık durumlarına göre uzman hekim raporu doğrultusunda sunulan 7 çeşit menü olduğu görülmüştür. Bunlara ek olarak dilekçe ile talep edilmiş olması koşuluyla mahpuslara vegan veya vejetaryen yemeğin de verildiği öğrenilmiştir²³.

---

bir şiddette bulunmadığı, tutuklunun darp ve cebir raporu almak için hastaneye gönderileceği ancak yazmış olduğu dilekçede vücudunda herhangi bir iz bulunmadığından sevk edilmeyi kabul etmediği, [ilgili personelin] bir kusurunun olmadığı, alınan ifadeler ve kamera görüntülerinin bunu desteklediğinden” bahisle “Disiplin Cezası Verilmesine Yer Olmadığına” dair karar verilmiştir. Konuya ilişkin Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı Ceza İnfaz Kurumlarındaki Adli Olayları Soruşturma Bürosu tarafından da “delil yetersizliği nedeniyle... Kovuşturmaya Yer Olmadığına” dair karar verildiği görülmüştür.

8/5/2023 tarihli üçüncü olayda; ilgili personele yönelik yürütülen disiplin soruşturması neticesinde mahpusun ayakkabısını çıkarmayı reddederek aramaya direndiği, mahpusun LKP’de görevli “memura tahrik edici söylemlerde bulunarak üniformasına laf ettiği için personelin yaşanan olayın uzamaması adına odalarına gönderilmek üzere müdahalede bulunduğu,... durumun hükümlünün direnmesinden ve olayı uzatması sebebiyle yaşandığını, memurun asayiş ile güvenliğin sağlanmasındaki yükümlülükleri doğrultusunda davranarak vardiyada yeterli personel bulunmadığı için 2 Blok, 6 farklı LKP, Mahkum Kabul Birimi, yemek dağıtım gibi fazla iş yükünün olması da göz önünde bulundurulduğunda görevli personelin herhangi bir kastına rastlanılmadığından” bahisle “Disiplin Cezası Verilmesine Yer Olmadığına” karar verilmiştir. Konuyla ilgili Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı Ceza İnfaz Kurumlarındaki Adli Olayları Soruşturma Bürosu tarafından ise “...müştekilerin genel adli muayene raporu bulunmadığı,... ses kaydının olmadığı,... yeterli delil elde edilemediğinden... Kovuşturmaya Yer Olmadığına” dair karar verilmiştir.

18-23/1/2024 tarihleri arasında gerçekleşen dördüncü ve son olayda ise İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla oda değişikliği yapılmış ancak 6 mahpusun oda değişikliği kendilerine bildirildiği halde odadan çıkmayı reddederek karara uymadıkları ifade edilmiştir. Olayla ilgili Kurum tarafından ihbarda bulunduğu, ihbar neticesinde Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı Ceza İnfaz Kurumlarındaki Adli Olayları Soruşturma Bürosu tarafından “...ihbara konu olay hakkında herhangi bir suç/ suç unsuruna rastlanılmaması nedeniyle” “Soruşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar” verildiği görülmüştür.

²² 26/9/2008 tarihli ve 27009 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik’in 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca “*Kamu-özel kurum ve kuruluşları ile mahallinde üretilerek toplu tüketime sunan işyerleri ve yemek fabrikaları, ürettiği yemek partisinin her çeşidinden alınan bir örneği 72 saat uygun koşullarda saklamakla yükümlüdür.*”

²³ Kurumda normal yemek listesi haricinde diyabet yemek listesi, tuzsuz- az yağlı yemek listesi, tuzsuz- diyabetik yemek listesi, vejetaryen yemek listesi; mide, karaciğer ve böbrek hastalıkları yemek listesi, çölyak yemek listesi, laktozsuz ve kalsiyumdan kısıtlı yemek listesi, vegan yemek listesi ile lif ve proteinden zengin yemek listesi olmak üzere 9 farklı menü olduğu görülmüştür.

80. Ziyaret tarihinde Kurumda özel beslenme ihtiyacı olan 74 mahpus bulunduğu bilgisi alınmıştır²⁴. Kuruma gelen yemeklerin Kurum mutfağında bulunan elektronik terazide tartılarak ağız kapalı plastik kaplara konulduğu, diyet listeleri doğrultusunda kişiye özel şekilde hazırlanan yemeklerin konulduğu plastik kaplarda ise yemeklerin karışmaması için ilgili mahpusların isimlerinin yazdığı; yemek dağıtımını yapan personelin eldiven, bone ve maske kullandığı görülmüştür.

81. Ziyaret tarihinde öğle yemekleri Kurum personeliyle birlikte yenilmiş ve Kurum personeli ile mahpusların aynı yemekleri tükettiği görülmüştür. Yenilen yemeklerin lezzeti ve doyuruculuğu Ziyaret Heyeti tarafından yeterli bulunmuştur.

82. Kurum kantininde 349 çeşit ürünün satıldığı anlaşılmıştır. Kantin içerisinde hayvansal gıdaların konulduğu 1 soğuk hava deposu olduğu, ürünlerin temiz ve düzenli şekilde uygun koşullarda²⁵ muhafaza edildiği gözlenmiştir.

83. Görüşülen mahpuslar tarafından kantinde tavuk döner, sirke, masa örtüsü, spiralli defter, üçlü priz ve radyo satılması talep edilmiştir. Kantinde yapılan incelemede üçlü priz ve spiralsiz defterin satıldığı görülmüş; sirkenin konsinye sisteminden talep edildiği, tavuk dönerin zehirlenme ihtimali nedeniyle satılmadığı, masa örtüsünün güvenlik gerekçesiyle satılmasının uygun görülmediği, radyonun ise odalarda merkezi yayın sistemi olması nedeniyle satılmadığı kantinde görevli personel tarafından ifade edilmiştir. Ayrıca her hafta cuma günü pastane ürünlerinin ve meyve-sebze satışının yapıldığı bilgisi paylaşılmıştır. Ziyaret Heyeti tarafından kantin genelinde yapılan incelemede ürün çeşitliliğinin yeterli olduğu görülmüş, son kullanma/tüketim tarihi geçmiş ürüne rastlanılmamıştır.

84. Görevli personel tarafından kantinde satılan ürünlerin güncel fiyat listesinin aylık olarak hazırlandığı ve merkezi yayın sistemi üzerinden bilgilendirme kanalında yayımlandığı ifade edilmiştir. Dilekçeyle talep edilmesi halinde televizyonu bulunmayan mahpuslara kantin listesinin basılı olarak verildiği belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından kantinde satılan ürünlerin fiyat listesi incelenmiş, ürün fiyatlarının piyasa ile uyumlu olduğu görülmüştür.

85. İdare tarafından şebeke suyunun içilebilir olduğu dolayısıyla içme suyu ihtiyacının şebeke suyuyla karşılandığı, buna ek olarak mahpusların kantinden de pet şişe su temin

²⁴ Söz konusu 74 mahpusun dağılımı; 2 diyabet menü, 7 tuzsuz-az yağlı menü, 7 tuzsuz-diyabetik menü, 7 vejetaryen menü, 3 çölyak menü; 4 mide, karaciğer ve böbrek hastalıkları menüsü, 2 vegan menü ve 42 lif ve proteinden zengin menü şeklindedir.

²⁵Gıda ve Gıda ile Temasta Bulunan Madde ve Malzemelerin Piyasa Gözetimi, Kontrolü ve Denetimi ile İşyeri Sorumluluklarına Dair Yönetmelik'in "Gıda ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin satış yerleri ile toplu tüketim yerleri" başlıklı 10'uncu maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi uyarınca "(1) Depo ve satış yerlerinde gıda maddesi ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin, zemin ve duvarla temasını engelleyecek şekilde, palet yüksekliğinde, uygun bir şekilde muhafazası sağlanmalıdır."

edebildikleri bilgisi paylaşılmıştır. Raporun yazım sürecinde gönderilen evrakta, Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumundan ayda 1 defa numune alınarak Ankara Halk Sağlığı Laboratuvarında analize tabi tutulduğu ve analiz raporlarına göre Kurumda kullanılan şebeke suyunun, “17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik’e göre uygun” olduğu görülmüştür.

D. Sağlık Hizmetleri

86. Ziyaret tarihinde sağlık biriminde 1 hemşire, 1 sağlık memuru ve 3 infaz ve koruma memuru olmak üzere toplam 5 personelin görev yaptığı, 1 aile hekimi ile aile hekimine bağlı çalışan 1 hemşirenin de her hafta çarşamba ve cuma günleri yarım gün süreyle Kurumda hizmet verdiği öğrenilmiştir. Her vardiyada revirde 1 infaz ve koruma memurunun bulundurulduğu, hemşire ile sağlık memurunun ise haftalık olarak icap nöbetinde görevlendirildiği ifade edilmiştir.

87. Sağlık birimi aile hekimi muayene odası, diş hekimi muayene odası, 2 gözlem odası; serum, enjeksiyon, pansuman gibi işlemlerin yapıldığı müdahale odası, depo ve kontrole tabi ilaçların bulundurulduğu ayrı bir odadan oluşmaktadır. Müdahale odasında soğuk muhafazası gereken ilaçların tutulduğu bir buzdolabı olduğu görülmüştür. Ziyaret Heyeti tarafından müdahale odasında yapılan incelemede serum ve enjeksiyona ilişkin tıbbi sarf malzemeleri arasında son kullanma tarihi geçen aparatların olduğu görülmüştür.

88. Kurum sağlık birimi tarafından revire çıkacak mahpusların hekimin gerek görmesi halinde veya mahpusların dilekçeleri çerçevesinde belirlendiği; kronik rahatsızlıkları bulunan mahpusların 3, 6 ve 12 aylık periyotlarla düzenli kontrollerinin sağlandığı, kronik rahatsızlıklara istinaden ceza tehiri işlemlerinin yürütüldüğü, mahpusların kullanması gereken ilaçların temin edildiği, hastane sevklerinin sağlandığı, Sincan İlçe Sağlık Müdürlüğü ile koordinasyon sağlanarak Kurum genelinde yıllık tüberküloz taramalarının yapıldığı bilgisi verilmiştir.

89. Sağlık birimi personeli tarafından mahpusların hastaneye sevkini gerektiren hallerde öncelikle Ceza İnfaz Kurumları Kampüs Devlet Hastanesine sevkin yapıldığı, hastanın durumuna göre Sincan Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Etlik Şehir Hastanesine de sevklerin gerçekleştirilebildiği ifade edilmiştir.

90. Muayene işlemlerinin muayene odasında infaz ve koruma memuru eşliğinde yapıldığı ve Kurumda her ay ortalama 150 mahpusun muayene edildiği öğrenilmiştir. Ziyaret

tarihine kadar son 1 yıl içerisinde gerçekleştirilen sağlık servisi faaliyetlerine ilişkin sayısal verileri içerir tablo aşağıda yer almaktadır:

GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYET	TOPLAM
Kurum Revirine Çıkan Mahpus Sayısı	2313
Ceza İnfaz Kurumları Kampüs Devlet Hastanesine Sevk Edilen Mahpus Sayısı	1866
Diğer Hastanelere Sevk Edilen Mahpus Sayısı	1029

91. Ziyaret tarihinde Kurumda açlık grevine devam eden 3 mahpus bulunduğu bilgisi verilmiştir. Söz konusu mahpusların Adalet Bakanlığına hitaben ayrı ayrı yazdığı dilekçeler incelenmiş, dilekçelerde 13/5/2024 tarihinden başlamak üzere 15 gün açlık grevi yapma kararı aldıklarının ifade edildiği görülmüştür.

92. Mahpusların açlık grevi yapmaya karar vermesi üzerine Kurum Hekimi tarafından mahpusların günlük tüketmesi gereken işeyi içerecek şekilde rapor²⁶ düzenlendiği; Kurum Müdürü tarafından da söz konusu mahpusların açlık grevine girdiğinden bahisle kilo takiplerinin düzenli yapılması, açlık greviden vazgeçmeleri hususunda ikna olmaları için kendileriyle görüşme gerçekleştirilmesi tutanakların düzenli tutulması ve işlerinin rapor çerçevesinde sağlanması hususunda sağlık birimi ve psikososyal servis başta olmak üzere Kurum personelinin yazılı olarak bilgilendirildiği görülmüştür.

93. Ziyaret Heyeti tarafından incelenen tutanaklardan açlık grevindeki mahpuslara sağlık birimi personeli tarafından açlık grevi süresince her gün tansiyon, nabız, kilo, şeker ve ateş ölçümlerinden oluşan sağlık kontrollerinin yapılmaya çalışıldığı ancak mahpuslar tarafından kontrollerin reddedildiği anlaşılmıştır. Keza Kurum İdaresi tarafından söz konusu mahpusların açlık grevinde olmaları sebebiyle birçok kez kendileriyle görüşülmek istendiği ancak mahpusların görüşmeyi reddettiği ifade edilmiş, bu yönde düzenlenen ikna tutanakları görülmüştür.

94. Ziyaret Heyeti tarafından söz konusu mahpuslarla bire bir görüşmeler sağlanmış, mahpuslar tarafından açlık grevinin bir başka ceza infaz kurumunda barındırılan bir hükümlünün grevine destek olmak amacıyla yapıldığı ve 13/5/2024-28/5/2024 tarihleri arasında süreceği ifade edilmiştir. Mahpuslar tarafından Kurum Hekimince hazırlanan işe

²⁶ Söz konusu raporlarda mahpusların işlerinin günlük 250 gram şeker, 1 adet bal, 10 gram tuz, 2 adet limon, 1 litre meyve suyu, 4 litre su ve 5 poşet bitki çayı şeklinde düzenlendiği görülmüştür.

raporunda kendilerine günlük 4 litre su verilmesi gerektiğinin yazıldığı ancak günlük olarak dağıtılan su miktarının kişi başı, 1 adet ve 0.5 litre olduğu beyan edilmiştir.

95. Ziyaret Heyeti tarafından açlık grevi yapan mahpuslara yönelik günlük olarak tutulan ve altında 3 infaz ve koruma memurunun imzası bulunan söz konusu işe tutanakları incelenmiş olup tutanaklarda da verilen günlük su miktarının 1 adet ve 0.5 litre olarak belirtildiği görülmüştür.

96. Durum son görüşme esnasında Kurum İdaresine iletilmiş, İdare tarafından işenin hekim raporu doğrultusunda verildiği ancak tutanaklara durumun ayrıntılı işlenmediği ve tutanakların matbu olduğu belirtilmiştir. Bununla birlikte yapılan incelemede tutanakların kişiye özel hazırlandığı, her bir gün için ayrı ayrı düzenlendiği ve tüm bilgilerin ayrıntılı olarak yer aldığı görülmüştür.

97. Kurum İdaresi tarafından 3/5/2024 tarihinden itibaren Kurumda diş hekimi bulunmadığı ve diş tedavilerinin aksadığı ifade edilmiş olup Kuruma diş hekimi atanması talebiyle Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne 13/5/2024 tarihli yazının gönderildiği anlaşılmıştır.

98. Diş hekimi muayene odasında diş ünitesi, sterilizasyon cihazı ve röntgen makinesi olduğu görülmüş; mahpusların dolgu, kanal tedavisi, diş çekimi gibi işlemlerinin Kurumda yapıldığı ifade edilmiştir. Ayrıca Gazi Üniversitesiyle yapılan protokol neticesinde mahpusların diş tedavisi için kota ayrıldığı, Kurumda yapılamayan diş tedavileriyle ilgili olarak mahpusların Gazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesine sevk edildiği bilgisi alınmıştır. Görüşülen bir mahpus tarafından Gazi Üniversitesinde diş tedavisi gördüğü ve süreçle ilgili herhangi bir problem yaşamadığı aktarılmıştır.

99. Kurumda diş hekimi olmaması nedeniyle diş hekimi muayene odasının atıl durumda bırakıldığı, bir önceki diş hekiminden kalan tıbbi atıkların temizlenmediği ve bu muayene odasında da son kullanma tarihi geçen ilaç ve malzemelerin bulunduğu görülmüştür. Raporun yazım sürecinde Kurumda 1 diş hekiminin geçici olarak görevlendirildiği ve diş tedavilerine başlandığı bilgisi verilmiştir.

100. Mahpusların kullanması gereken ilaçların sağlık birimi personeline temin edildiği ve mahpuslara kutusuyla teslim edildiği, cam şişe içerisinde bulunan ilaçların şişelerinden çıkarılarak verildiği bununla birlikte kırmızı veya yeşil reçeteli ilaçlar ile izlemeye tabi ilaçların ise doğrudan sağlık birimi personeli tarafından doz doz olacak şekilde mahpuslara kullandırıldığı ifade edilmiştir. Mahpuslara reçete edilen ilaçların temininde genel itibarıyla herhangi bir sorun yaşanmadığı görevli personel tarafından belirtilmiş, görüşülen mahpuslardan da konuya ilişkin herhangi bir şikâyet alınmamıştır.

101. Ziyaret tarihinde Kurumda psikiyatrik ilaç kullanan 41 mahpus olduğu bilgisi verilmiş, kırmızı ve yeşil reçeteli ilaçlar ile izlemeye tabi ilaçların kilitli şekilde muhafaza edildiği görülmüştür.

102. Kurum hekimi Kurumdayken acil bir sağlık sorunu ile karşılaşıldığında, mahpusa önce hekimin müdahale ettiği ve Kurum hekiminin kararı doğrultusunda işlem yapıldığı ifade edilmiş, hekimin bulunmadığı resmî tatil günlerinde ya da mesai saatleri dışında acil müdahale gerektiren bir durumun vuku bulması halinde ise 112 Acil Çağrı Merkezi aranarak ambulans çağrıldığı belirtilmiştir.

103. Çağrılan ambulansın Kuruma ulaşmasının yaklaşık 15 dakika sürdüğü hem Kurum sağlık personeli hem de görüşülen mahpuslar tarafından ifade edilmiştir. Sürenin netleştirilebilmesi amacıyla ziyaret tarihinden sonra Ankara İl Ambulans Komuta Kontrol Merkezine 10/7/2024 tarihli yazı yazılmış ve ziyaret tarihi olan 22/5/2024 tarihinden geriye doğru 6 aylık süreyi kapsayacak şekilde, Sincan 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumuna kaç kez ambulans çağrıldığı ve çağrılan ambulansların ne kadar sürede Kuruma ulaşarak müdahalede bulunduğuna ilişkin bilgi talep edilmiştir.

104. Ankara İl Sağlık Müdürlüğü Acil Sağlık Hizmetleri Başkanlığı tarafından gönderilen 12/7/2024 tarihli ilk cevabi yazıda 22/11/2024 ile 22/5/2024 tarihleri arasında 92 vaka bildirildiği ve vakaya müdahale süresinin ortalama 6 dakika olduğu ifade edilmiştir. Bunun üzerine cevabi yazıda belirtilen 92 vakanın ayrıntısı ve her bir vaka için ayrı ayrı müdahale süreleri talep edilmiştir.

105. Talebimiz üzerine Acil Sağlık Hizmetleri Başkanlığı tarafından gönderilen 19/7/2024 tarihli ikinci cevabi yazıda 92 olayın tablo şeklinde ayrı ayrı belirtildiği görülmüş, gönderilen tablo üzerinden yapılan incelemede ifade edilen bu 92 olayın lojmanlar dâhil olmak üzere genel itibarıyla Sincan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsüne yapılan tüm ambulans çağrılarını kapsadığı anlaşılmıştır. Tabloda doğrudan Sincan 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumuna yapılan 2 ambulans çağrısı olduğu, 12/1/2024 tarihli ilk olayda saat 14.15'te çağrılan ambulansın 14.21'de vakaya ulaştığı ve olaya müdahale süresinin 6 dakika olduğu, 20/3/2024 tarihli ikinci olayda ise saat 11.26'da çağrılan ambulansın 11.33'te vakaya ulaştığı ve olaya müdahale süresinin 7 dakika olduğu görülmüştür.

106. Sağlık biriminde bulunan acil durum çantasının içindeki malzemelerin son kullanma tarihinin geçtiği, yenilerinin geldiği ancak henüz yerleştirilmediği görülmüştür. Lüzum müzekkeresi ve fiyat araştırması evrakının incelenmesi neticesinde yeni malzemelerin ziyaret tarihinden 15 gün önce talep edildiği ancak malzemelerin son kullanma tarihlerinin çok daha öncesinde geçmiş olduğu anlaşılmıştır.

E. Psikososyal Servis Hizmetleri

107. Ziyaret tarihinde psikososyal serviste 1 psikolog, 1 sosyal hizmet uzmanı ve 1 infaz ve koruma memurunun 08.00-17.00 saatleri arasında görev yaptığı öğrenilmiş; personel sayısının yeterli olduğu dile getirilmiştir.

108. Kuruma yeni gelen mahpuslarla en geç 3 gün²⁷ içerisinde ilk görüşme yapıldığı, mahpusları tanımak amacıyla “Psikososyal Servis İlk Görüşme Formu” ile “Araştırma ve Değerlendirme Formu (ARDEF)”nun²⁸ uygulandığı ifade edilmiştir. Mahpusların görüşme talebiyle yazdığı dilekçeler, ARDEF sonucuna göre riskli durumda bulunduğu düşünülen mahpuslar, diğer birimlerden yapılan yönlendirmeler ve mahpuslar hakkında mahkemeler tarafından talep edilen sosyoekonomik durum raporları ile iyi hal değerlendirmeleri ve denetimli serbestlik kararları kapsamında gereken gözlem değerlendirme raporları ile iyileştirme planlarının hazırlanabilmesi için mahpuslarla bireysel görüşmeler yapıldığı ve gerekli görülen mahpuslarla takip ve izleme görüşmelerinin yapıldığı bilgisi verilmiştir²⁹.

109. Mahpusların ailevi sorunları ile yaşadıkları kişisel problemlerinin çözümünde aile desteğinin sağlanabilmesi için aile görüşmelerinin yapıldığı dile getirilmiştir³⁰. Psikososyal servis tarafından mahpuslarla veya aileleriyle yapılan görüşmelerin yanı sıra Kurum personeline yönelik destekleyici bireysel görüşmelerin³¹ de yapıldığı, bu şekilde personelin moral ve motivasyonunun artırılmaya çalışıldığı belirtilmiştir.

110. Görüşme yapılan mahpuslar tarafından Kuruma kabul edildikten hemen sonra psikososyal servis personeliyle görüşme yapıldığı ve formların doldurulduğu, dilekçeyle talep etmeleri halinde de çok geçmeden kendileriyle görüşme gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

---

²⁷ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in “Kuruma alınma ve kayıt işlemleri” başlıklı 55'inci maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendine göre “Kuruma gelen her hükümlü kabul odasına alınır. Bu süre içerisinde hükümlünün kuruma uyumuna yönelik yardım yapılarak, gerekli olan bilgiler sözlü ve yazılı olarak kendisine bildirilir. Kabul odasına alınan hükümlü burada en çok üç gün kalır.”

²⁸ Ceza infaz kurumlarındaki ruh sağlığı problemleri olan hükümlü ve tutukluların personel tarafından erken dönemde tanınması ve psikososyal yardım ve sağlık servisi personelinin eğitimi amacıyla “Araştırma Değerlendirme Formu” (ARDEF) ve “Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Bireysel Müdahale Programı” (YARDM) oluşturulmuştur. Bu programda hükümlünün risk ve ihtiyaçları belirlenmekte ve sonucunda her hükümlü-tutuklu için bireyselleştirilmiş psikososyal destek ve müdahale programı hazırlanmaktadır. ARDEF'ten çıkan sonuçlar doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ihtiyaçlarına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirilmektedir (<https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/yardm-programi>, E.T: 2/9/2024).

²⁹ 1/1/2024-27/5/2024 tarihleri arasında psikososyal servis tarafından mahpuslarla yapılan bireysel görüşme sayısının 238 olduğu bilgisi verilmiştir.

³⁰ 1/1/2024-27/5/2024 tarihleri arasında psikososyal servis tarafından yapılan aile görüşmesi sayısının 49 olduğu öğrenilmiştir.

³¹ 1/1/2024-27/5/2024 tarihleri arasında psikososyal servis tarafından Kurum personeliyle yapılan bireysel görüşme sayısının 9 olduğu bilgisi alınmıştır.

111. Psikososyal serviste bireysel görüşmeler için ayrı odaların olduğu görülmüş, bireysel görüşmeler esnasında odada psikososyal servis biriminde görevli infaz ve koruma memurunun da bulunduğu ifade edilmiştir. Kurumda grup görüşme odalarının da bulunduğu ancak Kurumun yüksek güvenliktir statüde olması ve mahpusların suç türleri nedeniyle grup çalışmasının yapılamadığı, bunun yerine merkezi yayın sistemi aracılığıyla mahpuslara ayda 1 kez seminer verildiği ve her akşam farklı bir film yayınlandığı ifade edilmiştir.

112. Ziyaret tarihinde Kurumda kendine zarar verme riski olduğu değerlendirilen 6 mahpus olduğu, 5'inin ayrı ayrı olacak şekilde 3 kişilik odalara yerleştirildiği ve oda içerisinde bulunan kameralardan anlık olarak izlendiği, odasında kamera bulunmayan 1 mahpusun ise sık sık havalandırma alanından kontrol edildiği dile getirilmiştir. Bununla birlikte 6 mahpusun da odalarının bulunduğu koridorda görevli infaz ve koruma memurları tarafından en geç saat başı olacak şekilde düzenli olarak takip edildiği ifade edilmiş, Ziyaret Heyeti tarafından izlenen kamera kaydı görüntülerinden de bu durum teyit edilmiştir. Ziyaret tarihinden geriye doğru son 1 yıl içerisinde Kurumda 2 intihara teşebbüs olayının gerçekleştiği bilgisi verilmiş, intihara teşebbüs eden her 2 mahpusun da olay yaşanmadan önce riskli durumda bulunduğu belirlenmiş olduğu ve takip edildiği ifade edilmiştir.

113. Yapılan incelemede her 2 mahpus için de vaka toplantısı yapılarak risk değerlendirme formlarının doldurulduğu, vaka toplantıları neticesinde alınan kararların Kurum Müdürü tarafından Kurum personeline yazıyla bildirildiği görülmüştür³². Her 2 olay da Ziyaret Heyeti tarafından gerek Kurum kamera kayıtlarından gerekse olaya müdahale eden personelin yaka kamerasından izlenmiştir. Olayların ilkinde mahpusun eyleminin kameradan tespit edildiği, mahpusun odasının bulunduğu koridorda görevli infaz ve koruma memuruna bildirildiği ve hemen müdahale edildiği, mahpusun Kampüs Devlet Hastanesi Acil Polikliniğine sevk edildiği ve tedavisinin sağlandığı görülmüştür. İkinci olayda ise mahpusun kendini yaraladıktan hemen sonra butona bastığı, personelin hemen geldiği, mahpusun hastaneye götürüldüğü ve tedavisinin tamamlandığı anlaşılmıştır.

114. Psikososyal servis tarafından maddi durumu iyi olmayan mahpusların ve ailelerinin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına yönlendirildiği, Türk Kızılay

³² Bu çerçevede söz konusu mahpusların odalarında bulunan tıraş bıçağı, cam bardak, metal kaşık, bıçak, kemer, ilaç, ayakkabı bağı ve çamaşır ipi gibi kendine zarar verme ihtimali olan eşyaların alınması; tıraş bıçağının talep halinde gerekli tedbirler alınarak kontrollü şekilde verilmesi, reçete edilen ilaçların doz doz olacak şekilde ve kameralar önünde kullanılması, hazırlanacak program dâhilinde görevli personel tarafından belli aralıklarla kontrol edilmeleri, psikososyal servis tarafından düzenli bireysel görüşmelerin yapılması, mahpusların zamanı etkin değerlendirmesi amacıyla Kurum kütüphanesinden faydalanmalarının sağlanması, Manevi Rehberlik Biriminden destek almaları için Kurum Vaizine yönlendirilmeleri; ziyaretlerinin, mektuplarının ve telefon görüşmelerinin takip edilmesi ve intihara teşebbüs eden mahpuslarla ilgili olağan dışı durumlara istinaden vardiya ve birimler arasında bilgi paylaşımının yapılması şeklinde kararların alındığı görülmüştür.

Derneği ile yapılan protokol çerçevesinde Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından giysi temin edildiği ve talep yazıları çerçevesinde mahpuslara dağıtıldığı beyan edilmiştir.

F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Etkinlikler

115. Kurum eğitim öğretim servisine bağlı olarak mahpusların akademik eğitimleri, kütüphaneye yönelik işlerin yürütülmesi ile mahpuslara verilecek kursların ve diğer sosyal ve kültürel faaliyetlerin düzenlenmesi çerçevesinde çalışmalar yapıldığı ifade edilmiştir. Ziyaret tarihinde eğitim öğretim servisinde 3 öğretmen, 4 infaz ve koruma memuru ile 1 bilgisayar işletmeninin görev yaptığı öğrenilmiştir.

116. Ziyaret tarihinde Kurumda aktif olarak eğitimine devam eden 52 mahpus bulunduğu bilgisi alınmış olup mahpusların eğitim durumlarını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır:

ÖĞRENİM KADEMESİ	MAHPUS SAYISI
Açık Öğretim Ortaokulu	5
Açık Öğretim Lisesi	22
Açık Öğretim Fakültesi	18
Lisans (Örgün)	7
TOPLAM	52

117. Eğitimine devam eden mahpusların ders kaynaklarının ilgili mahpusun kendisi veya yakınları tarafından tedarik edilerek eğitim biriminin incelemesinden geçtikten sonra mahpusa teslim edildiği belirtilmiştir.

118. Kurum kütüphanesinde ziyaret tarihinde 3699 adet kitap bulunduğu bilgisi verilmiştir³³. Kütüphanede İngilizce, Arapça, Rusça, Farsça, Japonca ve Sırpça dillerinde yabancı kitapların olduğu ve Kur'an-ı Kerim dışında farklı dinlere ait kutsal kitapların da yer aldığı görülmüştür.

119. Yapılan protokol gereği Kurum kütüphanesi dışında mahpusların Ankara İl Halk Kütüphanesinden de yararlanabildiği bilgisi verilmiş, bu kapsamda mahpusların 15 gün süreyle Kurum kütüphanesinden 3, İl Halk Kütüphanesinden 3 kitap alma haklarının olduğu ifade edilmiştir. Mahpusların talep etmesi halinde 15 günlük sürenin 1 defaya mahsus 15 gün daha

³³ Ziyaret tarihinden geriye doğru son 1 yıl içerisinde aylık ortalama 260 mahpusun Kurum kütüphanesinden yararlandığı bilgisi verilmiştir.

uzatılabildiği belirtilmiştir. Ziyaret tarihinde mahpusların odalarında kendilerine ait 24, Kurum kütüphanesinden alınan 3 ve İl Halk Kütüphanesinden alınan 3 kitap olmak üzere toplam 30 kitap bulundurma hakkı olduğu öğrenilmiştir. Eğitimine devam eden mahpusların ders kitaplarının, mevzuatların, merkezi sınavlara kayıt yaptıran mahpusların sınava hazırlık kitaplarının ve dini kitapların bu sayıya dâhil edilmediği ifade edilmiştir.

120. Görevli personel tarafından, mahpuslarca takip edilmek istenen dergilerin belirtilerek eğitim birimine dilekçe verilmesi gerektiği, ardından ücreti emanet para hesaplarından karşılanarak dergilerin temin edildiği ve ilgili mahpusa teslim edildiği ifade edilmiştir. Mahpusların gazete taleplerinin ise saymanlık birimine iletildiği ve aylık abonelik şeklinde mahpusların gazetelere erişiminin sağlandığı bilgisi verilmiştir. Ziyaret esnasında görevli infaz ve koruma memuru tarafından aboneliği bulunan mahpuslara gazete dağıtımı yapıldığı görülmüş, görüşülen mahpuslar tarafından da süreli yayınlara erişim konusunda sorun yaşamadıkları dile getirilmiştir.

121. Ziyaret tarihinde Kurumda aktif olarak devam eden resim kursu olduğu ve 12 mahpusun kurstan faydalandığı bilgisi verilmiştir. Resim kursunun verildiği atölyenin hafta içi, 4 saat sabah ve 4 saat öğleden sonra olmak üzere 2 ayrı mahpus grubuna tahsis edildiği öğrenilmiştir. Görüşülen mahpusların çoğu tarafından resim kursundan faydalanamadıkları ve Kurumdaki kurs sayısının artırılması talep edilmiştir.

122. Konu, son görüşme esnasında dile getirilmiş, İdare tarafından Kurumda farklı kursların açılması için birçok kez yazı yazıldığı belirtilmiştir³⁴. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede, İdare tarafından Kurumda kurs açılması için yazılan en güncel yazının 26/9/2023 tarihli olduğu ve Sincan Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu Müdürlüğünden iş sağlığı ve güvenliği ile hijyen kursunun açılması için usta öğretici görevlendirilmesi talep edildiği görülmüştür.

123. Ziyaret tarihinde Kurumda barındırılan Karadağ uyruklu ve Sırpça konuşan mahpus için boş zamanını değerlendirmek, psikolojik, manevi ve sosyokültürel açıdan gelişimini sağlamak amacıyla Kurum İdare ve Gözlem Kurulu tarafından mahpusa kendi dilinde müzik dinletisi ve film gösterimi yapılması yönünde karar alındığı görülmüştür. İyi

---

³⁴ İncelenen belgelerden İdare tarafından Kurumda iş sağlığı ve güvenliği ile hijyen, bağlama, hüsn-i hat, gitar, ney, keman, sosyal uyum, Türk halk müziği, zeka oyunları, kumaş boyama, ilk yardım, davranışsal bağımlılık, bağımlılıkla mücadele, aşık edebiyatı, yağlı boya resim, kara kalem resim ve yabancı mahpuslar için Türkçe kursunun açılması için usta öğretici görevlendirilmesi talebiyle Sincan Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu Müdürlüğüne ve Gençlik ve Spor Bakanlığı Sincan İlçe Müdürlüğüne çok sayıda yazı yazıldığı görülmüştür.

uygulama örneği niteliğindeki söz konusu karar Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

124. Kurumda bulunan bilgisayar odasının savunma hazırlama odası ve eğitim sınıfı olarak 2 bölüme ayrıldığı, mahpusların yargılama sürecine ilişkin hazırlayacağı dilekçeler için kullanılan savunma odasında çevrim içi bağlantının bulunmadığı, eğitim sınıfının ise eğitimine devam eden mahpuslar için kullanıldığı, üçüncü kişilerin dâhil olma tehlikesine karşı eğitim sınıfındaki bilgisayarlardan yalnızca arşivde yer alan derslerin izlenebildiği ve derslere çevrim içi katılmanın mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

125. Mahpuslar arasında sohbet uygulamasının ziyaret tarihinden birkaç ay önce başladığı, mahpusların aynı üniteye bulunan diğer mahpuslarla birlikte her ünitenin sonunda yer alan sohbet odalarında, açık görüşün olduğu hafta hariç olmak üzere haftada 2 saat süreyle sohbet hakkında faydalandırıldığı bilgisi verilmiştir.

126. Kurumda 4 açık ve 1 kapalı spor salonu bulunmaktadır. Açık spor salonlarının zemininin çim halıyla kaplandığı ve karşılıklı 2 ucunda kalelerin konumlandırıldığı görülmüştür. Kapalı spor salonunda ise karşılıklı yerleştirilen 2 basketbol potası ve ortada kurulu 1 voleybol filesi mevcuttur. Tavana yakın konumlandırılan pencereler sayesinde doğal aydınlatmasının ve havalandırmasının yeterli olduğu görülen kapalı spor salonunun zemininin yumuşak zemin şeklinde olduğu ancak zeminde kullanılan malzemenin oldukça yıprandığı ve yer yer parçalandığı gözlenmiştir.

127. Açık görüşün olduğu hafta hariç mahpusların belirlenen program çerçevesinde her hafta, 1 saat süreyle spor salonlarından faydalandırıldığı öğrenilmiştir. Görüşülen mahpuslar tarafından her ay 2 defa açık, 1 defa da kapalı spor salonunun kullandırıldığı ve personel tarafından 1 saatlik süreye riayet edildiği ifade edilmiştir.

128. Kurumda işyurdu olarak faaliyet gösteren kantin, terzihane, çamaşırhane, fotoğraf ve fotokopi atölyesi bulunduğu öğrenilmiştir. Ziyaret tarihinde Kurum genelinde işyurdu bünyesinde çalışan 3 mahpus olduğu, tamamının kantinde hizmet verdiği bilgisi alınmıştır.

G. Dış Dünya ile İletişim

129. Kurum bünyesinde 4 açık görüş odası mevcuttur. Birinci katta yer alan açık görüş odalarının her birinde 9 adet plastik masa ve masaları çevreleyen plastik sandalyeler bulunmaktadır. İkinci kattaki açık görüş odalarında ise 8 adet plastik masa ve masaları çevreleyen plastik sandalyeler yer almaktadır. Açık görüş odalarının tamamında klima olduğu,

görüşme alanlarının birbirinden cam bölmelerle ayrıldığı, her odada saat ve infaz ve koruma memurları için masa ve sandalye olduğu görülmüştür.

130. Ayda bir defa, her ayın ilk haftası olacak şekilde, 1 saat süreyle açık görüş yapıldığı, söz konusu 1 saatlik sürenin fiili olarak mahpus açık görüş alanına geldikten sonra başlatıldığı³⁵ hem görevli personel hem de görüşülen mahpuslarca dile getirilmiştir. Mahpusların en fazla 7 kişiyle görüşebildiği bilgisi verilmiştir.

131. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde açık görüşün olduğu hafta spora çıkamadıkları ve sohbet hakkından da faydalanamadıkları ifade edilmiştir.³⁶

132. Kurumda 28 kapalı görüş alanı bulunmaktadır. Kapalı görüş alanlarında mahpus ile ziyaretçilerin arasının cam ile ayrıldığı, camlarda tarafların birbirinin görmesini engelleyecek parmaklık vs. bulunmadığı ve görüşlerin ahize ile gerçekleştirildiği görülmüş, Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede söz konusu ahizelerin çalışır vaziyette olduğu tespit edilmiştir. Kapalı görüş alanlarında ziyaretçiler ve mahpuslar için yeterli sayıda sandalye bulunduğu gözlenmiştir.

133. Açık görüş haftası dışında kalan 3 hafta boyunca haftada 1 defa ve 1 saat süreyle kapalı görüş yapıldığı, görüşme süresinin mahpus kapalı görüş alanına geldikten sonra başlatıldığı hem personel hem de görüşülen mahpuslarca ifade edilmiştir.

134. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası almış olan mahpusların ise mevzuat³⁷ çerçevesinde 15 günde 1 defa ve 1 saat süreyle biri açık, diğeri kapalı olmak üzere ayda toplam 2 ziyaret hakkı olduğu bilgisi verilmiş, görüşülen mahpuslar tarafından da ziyaretlerle ilgili sorun yaşamadıkları ve 1 saatlik görüşme süresine riayet edildiği ifade edilmiştir.

135. Kurumda, yurt genelinde “Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu (ACEP) E-Görüş Projesi” kapsamında ceza infaz kurumlarında kurulması planlanan görüntülü görüşme sistemi teşekkül ettirilmemiştir.

³⁵ 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik’in “Ziyaret gün ve saatleri” başlıklı 10’uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre; “Görüş süresi, yarım saatten az, bir buçuk saatten fazla olacak şekilde belirlenemez. Görüş süresi, görüşmenin fiilen başladığı andan itibaren işletilir...”

³⁶ Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü’nün 22/1/2007 tarihli ve B:03.0.CTE.0.00.00.04/ sayılı 45/1 No’lu genelgesinde “Ortak Etkinlikler” başlıklı üçüncü bölümünün on üçüncü fıkrasına göre; “Güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen istekli hükümlü ve tutuklular, 10 kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde ve idarenin gözetiminde, açık görüş alanlarında veya diğer ortak yerlerdeki sosyal faaliyetler çerçevesinde haftada toplam 10 saati aşmamak üzere sohbet amacıyla bir araya getirilebilir. Bu faaliyet hafta içerisinde açık görüş, avukat ve ziyaretçi görüşlerini aksatmayacak şekilde yaptırılır.”

³⁷ 5275 sayılı Kanun’un “Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı” başlıklı 25’inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca; “Hükümlüyü; eşi, altsoy ve üstsoyu, kardeşleri ve vasisi, belirlenen gün, saat ve koşullar içerisinde on beş günlük aralıklarla ve günde bir saati geçmemek üzere ziyaret edebilirler.”

136. Kurumda 192 adet ankesörlü telefon bulunduğu ancak ziyaret tarihinde yalnızca orta katta yer alan 64 adet telefonun kullanıldığı ve yeterli olduğu bilgisi verilmiştir. Telefonla görüşme süresi, her hafta 10 dakika olacak şekilde uygulanmaktadır. Mahpuslardan hafta içi eğitim-öğretimine devam eden çocukları olanların, telefonla görüşme hakkında hafta sonları yararlanmaları sağlanacak şekilde düzenleme yapıldığı bilgisi edinilmiştir. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası almış olan mahpuslar ile idare ve gözlem kurulu tarafından tehlikeli hükümlü olduğuna karar verilen mahpusların ise telefonla görüşme hakkında mevzuat çerçevesinde, 15 günde 1 defa olmak üzere yine 10 dakika süreyle faydalandırıldığı ifade edilmiştir.³⁸

137. Kurumda mahpusların eş görüşmesi ödülünden³⁹ faydandırılması amacıyla ayrılan 4 oda bulunmaktadır. Ziyaret tarihinden itibaren son 1 yılda 10 mahpusa eş görüşmesi ödülü verildiği, bunlardan 9'unun ödülünden faydandırıldığı, 1 mahpusun ise ödül hakkını kullanmak istemediği öğrenilmiştir⁴⁰.

138. Mahpusların odalarında bulunan televizyonlarda 55 kanal bulunmaktadır. Ziyaret Heyetiyle paylaşılan kanal listesinde yeterli sayıda haber kanalının ve ücretli spor kanallarının olduğu, farklı dillerde yayın yapan kanalların da bulunduğu görülmüştür. Kurumun merkezi yayın radyo sisteminden ise 28 farklı radyo kanalına erişilebildiği bilgisi paylaşılmıştır.

139. Kurumda 12 avukat görüşme odası mevcuttur. Ziyaret Heyeti tarafından avukat görüşme odalarında yapılan incelemede odalarda kamera olmadığı, odaların mahpus ile avukatın konuşmasının duyulamayacağı ancak görülebileceği şekilde tasarlandığı gözlemlenmiştir. Mahpuslar, avukatları ile avukat görüşme odasında görüştiklerini, bu konuda herhangi bir kısıtlamayla karşılaşmadıklarını beyan etmişlerdir.

140. Kurumda 6 SEGBİS odası bulunmakla birlikte 3 adet SEGBİS cihazının olduğu görülmüştür. SEGBİS cihazlarının bulunduğu odalarda sandalye ve çalışır vaziyette olan kameralı bilgisayar ile kulaklık ve mikrofon bulunmaktadır. Ziyaret tarihinde SEGBİS görüşmesi yapacak olan mahpusların, içerisinde cihaz bulunmayan SEGBİS odalarında

³⁸ 5275 sayılı Kanun'un "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" başlıklı 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca; "Hükümlü, kurum idare kurulunun uygun gördüğü hâllerde ve on beş günde bir kez olmak üzere (f) bendinde gösterilen kişilere, süresi on dakikayı geçmemek üzere telefon edebilir."

³⁹ 30/3/2013 tarihli ve 28603 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hükümlü ve Tutukluların Ödüllendirilmesi Hakkında Yönetmelik'in "Eş görüşmesi ödülünün süresi" başlıklı 13'üncü maddesine göre; "(1) Hükümlü ve tutuklulara, en erken ayda bir en geç üç ayda bir, üç saatten yirmi dört saate kadar eş görüşmesi ödülü verilebilir. (2) İlk görüşmenin süresi üç saat olarak belirlenir. Bu süre; hükümlü veya tutuklunun tutum ve davranışları, kurumun fizikî yapısı, personel sayısı ve mevcut doluluk durumu dikkate alınarak kademeli şekilde yirmi dört saate kadar artırılabilir."

⁴⁰ Ödülünden faydalanmak istemeyen mahpusun tebliğ belgesinin arkasına ödülü kullanmayacağına dair beyanını yazarak imzaladığı ayrıca görevli infaz ve koruma memuru tarafından konuyla ilgili tutanak tutulduğu görülmüştür.

bekletildiği gözlenmiştir. Yapılan inceleme neticesinde SEGBİS odalarında kamera olmadığı ve konuşulanların personel tarafından duyulmadığı anlaşılmıştır.

IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

141. TİHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli, ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Kurum İdaresi tarafından Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere erişimi sağlanmış, mahpuslarla özel görüşmeler yapabilmesi için gerekli önlemler alınmış ve gerekli bilgi ve belgelere erişim vakitlice sağlanmıştır. Bu çerçevede, Kurum İdaresi ve personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

142. Kurumda görevli personelin hizmet içi eğitim müfredatına BM'nin İşkence ve Diğer Zalimane, Gayriinsani, Küçültücü Muamele veya Cezaların Etkili Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi (İstanbul Protokolü) başta olmak üzere işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin eğitimler ile hassas gruplarla iletişim eğitimi gibi özel eğitimlerin dâhil edilmesi,⁴¹

143. Arızalı kameraların onarılması, kamera arızalarına ilişkin tutanakların düzenli tutulması,

144. Kurum genelinde kameraların görüş açısına girmeyen pek çok alan olduğu görüldüğünden, tespit edilen kör noktaları görecektir şekilde kamera kurulumlarının yapılması,

145. Berber odasının ve tıraş cihazlarının düzenli olarak dezenfekte edilerek steril şekilde kullanıma hazır tutulması,

---

⁴¹ AiÖK, CPT Standarts /Inf (2001)16, Cezaevleri, Personel-Mahkûm İlişkileri, para. 26: “İnsani bir cezaevi sisteminin temel taşı, mahkûmlarla ilişkilerinde doğru yaklaşımın ne olması gerektiğini bilen, işini sadece bir görev değil meslek olarak gören, iyi seçilmiş ve eğitilmiş cezaevi personeli olmuştur. Mahkûmlarla olumlu ilişkiler kurmak, bu mesleğin temel özelliği olarak görülmelidir.”

146. Sağlık birimindeki müdahale odasında bulunan serum ve enjeksiyona ilişkin tıbbi sarf malzemeleri arasında son kullanma tarihi geçen malzemelerin olduğu görüldüğünden malzeme takibinin düzenli şekilde yapılması, tarihi geçenlerin ayıklanarak imha edilmesi⁴²,

147. Açlık grevi yapan mahpuslara Kurum Hekiminin hazırladığı iye raporuna uygun olarak iyelerin verilmesi ve Kurum personelinin asılsız iddia veya şikâyetlere maruz kalmasının önüne geçilebilmesi için açlık grevi yapan mahpuslara teslim edilen iyeye ilişkin tutanakların ayrıntılı ve düzenli şekilde hazırlanması⁴³,

148. Diş muayene odasında son kullanma tarihi geçen ilaç ve tıbbi malzemelerin bulunduğu görüldüğünden ilaç ve malzeme takibinin düzenli şekilde yapılması, tarihi geçenlerin ayıklanması ve son kullanma tarihi geçmiş olan ilaçların, 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde imha edilmesi,

149. Acil durum çantasında bulunması gereken malzemelerin takibinin düzenli şekilde yapılması, malzeme talebine ilişkin siparişlerin mevcut malzemelerin son kullanma tarihi geçmeden verilmesi,

150. Kurum psikososyal servisinin mahpuslara yönelik, mahpusların beden ve ruh sağlığı ve bütünlüğünü korumayı amaçlayan grup çalışmaları ve programları düzenlemesi⁴⁴,

---

⁴² Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün “*Ceza İnfaz Kurumlarında Barındırılanların Uluslararası Standartlarda İnsan Hakları Merkezli Sağlığa Erişimi ve Tedavileri, Tedavi Nedeniyle Nakilleri, Ceza Tehiri İşlemleri*” konulu 172 No.lu Genelgesi’nin ikinci bölümünde yer alan “*Tıbbi Atıklar*” başlıklı düzenlemeye göre “*Ceza infaz kurumlarının revirlerinde tıbbi atık tehdidinin önlenmesi için 2872 sayılı Çevre Kanunu’na dayanılarak hazırlanan, 25 Ocak 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren 29959 sayılı ‘Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine’ uygun şekilde hareket edilecektir.*” 25/1/2017 tarihli ve 29959 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği’nin “*Tanımlar*” başlıklı 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının (o) bendine göre “*Tıbbi atık: Enfeksiyon yapıcı atıkları, patolojik atıkları ve kesici-delici atıkları, ... ifade eder.*” Bu kapsamda tıbbi atık kategorisindeki atıkların Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde, diğerlerinin ise Atık Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde imhasının sağlanması gerekmektedir.

⁴³ 5275 sayılı Kanun’un “*Hükümlünün kendisine verilen yiyecek ve içecekleri reddetmesi*” başlıklı 82’nci maddesine göre “*(1) Hükümlüler, hangi nedenle olursa olsun, kendilerine verilen yiyecek ve içecekleri sürekli olarak reddettikleri takdirde; bu hareketlerinin kötü sonuçları ile bırakacağı bedensel ve ruhsal hasarlar konusunda ceza infaz kurumu hekimince bilgilendirilirler. Psikososyal hizmet birimince de bu hareketlerinden vazgeçmeleri yolunda çalışmalar yapılır ve sonuç alınamaması hâlinde, beslenmelerine kurum hekimince belirlenen rejime göre uygun ortamda başlanır.*”

⁴⁴ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in “*Psikososyal yardım servisi*” başlıklı 12’nci maddesinin birinci fıkrasına göre “*Psiko-sosyal yardım servisi; personel ve hükümlülerin ruh ve beden sağlığı ve bütünlüğüne ilişkin koruyucu, geliştirici programları araştıran, uygulayan ve gerektiğinde tedavi sürecine katılarak psikolojik destek ve müdahalede bulunan, ayrıca hükümlülerin bireysel özelliklerini, yaşam koşullarını ve suç işleme nedenlerini belirleyerek bireysel gelişmelerine yardımcı olan, kurum yaşamına uyumlarını ve toplumsal yaşama uyumlaşmalarını sağlayan ve bireyin yeniden suç işlemesini engelleyecek önlemleri alan ve bu amaçla gerektiğinde kurum en üst amirinin bilgisi dahilinde, aileler ve sosyal çevreyle görüşme yapan servistir.*”

151. Mahpusların iyileştirilmesi ve topluma kazandırılması amacıyla Kurumdaki kurs çeşitliliğinin artırılması⁴⁵ ve öğretmen görevlendirilmesi için yeniden girişimde bulunulması,

152. Kapalı spor salonunun zeminin onarılması,
hususları tavsiye edilmektedir.

2. Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumuna Yönelik Tavsiye

153. Yapılan görüşmelerde sık sık su kesintilerinin yaşandığı ifade edilmiş olup Kurum İdaresi tarafından durumun Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumunda yapılan çalışmalardan kaynaklandığı belirtilmiştir. Bu çerçevede çalışmaların tamamlanarak mahpusların suya kesintisiz şekilde erişiminin sağlanması⁴⁶,

hususları tavsiye edilmektedir.

3. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler

154. Kurumda infaz ve koruma memuru sayısının yetersiz olması nedeniyle ziyaret tarihinde bazen 1 personelin aynı anda 2 LKP odasına bakmak zorunda kaldığı belirtildiğinden Kurumdaki infaz ve koruma memuru sayısının artırılması⁴⁷,

---

⁴⁵ Avrupa Cezaevi Kuralları (Rec [2006] 2-rev), Kural 26.2-3, ayrıca Mahpuslara Muameleye Dair Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Kuralları), Kural 96.2 ve 98.1 şu şekildedir; “*Tutuklu ve hükümlülere yeterli düzeyde ve faydalı çalışma imkânı sağlanmalı; mümkünse yapılan çalışma, tutuklu ve hükümlülerin serbest kaldıktan sonra gelir elde etme kapasitesini kaybetmemesini, hatta geliştirmesini sağlamalıdır.*” Ceza infaz kurumlarında sanatsal, sosyal ve sportif faaliyetlere ilişkin yine AİÖK’nin “*Yüksek güvenli birimler*” başlıklı 32’nci maddesine göre “*Yüksek güvenlik biriminde tatminkâr bir faaliyet programının bulunması en az normal bölümdeki kadar, hatta daha önemlidir. Böyle bir birimin fanus gibi ortamında yaşamının bir tutuklunun psikolojisi üzerinde yaratacağı olumsuz etkiyi azaltmada bunun önemi büyüktür. Faaliyetler mümkün olduğu kadar çeşitli olmalıdır (eğitim, spor, mesleki değeri olan işler, vs.). Özellikle iş faaliyetleri konusunda, güvenlikle ilgili hususlar nedeniyle normal cezaevi birimlerinde bulunan birçok tür işin burada mümkün olmayacağı açıktır. Ancak bu tutukluların sadece monoton işler yapabileceği anlamına gelmemelidir.*”

⁴⁶ Avrupa Cezaevi Kuralları (Rec [2006] 2-rev), Kural 22.5: “*Mahpuslar temiz içme suyuna her zaman ulaşabilmelidir.*”

Birleşmiş Milletler Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Kuralları), Kural 18: “*1. Mahpusların kendilerini temiz tutmaları istenir ve bu amaçla kendilerine sağlıkları ve temizlikleri için gerekli su... sağlanır.*”

⁴⁷ AİÖK, CPT Standarts /Inf (2001)16, Cezaevleri, Personel-Mahkûm İlişkileri, para. 26: “*Personel ve mahkûmlar arasında olumlu ilişkiler kurulması, gözaltı bölgelerinde ve mahkûm faaliyetleri için kullanılan tesislerde her zaman yeterli sayıda personelin mevcut bulunmasıyla da doğrudan ilişkilidir. CPT heyetleri, genelde durumun böyle olmadığını görmektedir. Genel olarak personel sayısının düşük olması ve/veya mahkûmlarla doğrudan temas kurma imkânlarını azaltan personel sistemleri, olumlu ilişkiler kurulmasını kesinlikle engellemektedir; ayrıca genel olarak hem personel hem de mahkûmlar için daha güvensiz bir ortam oluşmasına neden olmaktadır. Personel sayısının yetersiz olduğu durumlarda, söz konusu kurumda temel güvenlik ve yönetim düzeyinin tutturulabilmesi için oldukça fazla mesai yapılması gerekebileceği de unutulmamalıdır. Bunun sonucu olarak personelin stres düzeyi aşırı artabilir ve personel gereğinden hızlı yorulabilir, bu durum da herhangi bir cezaevi ortamında zaten bulunan gerilimi artırabilir.*”

155. Zemin katta bulunan mahpusların kaldığı odaların yeterince doğal ışık alması ve hava sirkülasyonunun sağlanması için odalardaki pencerelerin dışına konumlandırılan metal tellerin diğer katlardaki gibi dizayn edilmesi⁴⁸,
hususları tavsiye edilmektedir.

---

⁴⁸ AIÖK, CPT Standarts /Inf (2001)16, Cezaevleri, Gün ışığı ve temiz havaya erişim, para. 30: “CPT sıklıkla metal panjur, kapak ve plaka gibi hücre pencerelerine yerleştirilerek tutukluları gün ışığına erişimden mahrum bırakan ve kaldıkları yere temiz hava girmesini engelleyen araçlarla karşılaşmaktadır... CPT, belli tutuklular açısından hile ve/veya suça yönelik faaliyetlerle ilgili riskin önlenmesine yönelik özel güvenlik önlemlerinin gerekli olabileceğini tamamen kabul etmektedir. Ancak bu tür önlemlerin uygulanması kural değil, istisna olmalıdır. Bunun anlamı şudur: ilgili yetkililer her bir tutuklunun durumunu ayrı ayrı değerlendirerek belli güvenlik önlemlerinin hakikaten gerekli olup olmadığını incelemelidir. Bunun da ötesinde, böyle önlemler gerekli olsa dahi, hiçbir zaman söz konusu tutukluların gün ışığı ve temiz havadan mahrum bırakılması anlamına gelmemelidir. Bunlar her tutuklunun erişme hakkı bulunan yaşamın temel unsurlarıdır. Ayrıca, bu unsurların yokluğu hastalıkların, özellikle de veremin yayılmasına uygun koşullar yaratmaktadır.”

Avrupa Cezaevi Kuralları (Rec [2006] 2-rev), Kural 18.2: “Mahpusların yaşadığı, çalıştığı veya bir araya geldiği tüm binalarda: a. Pencereler, mahpusların normal koşullarda gün ışığında okumalarını veya çalışmalarını mümkün kılmaya yeterli büyüklükte olmalı ve klima sistemiyle yeterli ölçüde bir havalandırmanın yapıldığı haller hariç, temiz havanın içeriye girmesini sağlamalıdır.”

Birleşmiş Milletler Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Kuralları), Kural 14: “Mahpusların yaşamaları ve çalışmaları istenen yerlerde, a) Pencereler, mahpusun gün ışığında okuyabilmesine veya çalışabilmesine imkân verecek yeterli büyüklükte ve havalandırma tertibatı yapılmış olsa da temiz havanın girebileceği bir biçimde tertip edilir.”

10.12.2024

KARŞI OY GEREKÇESİ

Karar Adı : Sincan 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Ziyareti
Raporu Kurul Kararı
Karar Numarası : 2024/1234

İlgili raporun yazımında kurumsal bir anlatım tarzının yansıtılmamış olması ve raporun dil ve anlatım yönünden yeterli bulunmaması nedenleriyle sayın çoğunluğun kararına iştirak edilememiştir.

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.